

ROMANOS

Yi Necy Huidi San Pablo

Yajniejx Je Mibijcpidijc Jim

Roma

¹ Hich Pablo tumbich ma Jesucristo ytung. Jesucristo ti xyajñibicyich co nduna'ñich ma yi' ytung quipxy miid yi' y'apóstol ajcxy. Ti xypidägyich ma jada tung tügijp co ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc ytiy'ajt oybi.

² Dios jecy'ajty y'ayuc yajhui'my cojay ma yi' y'ayucnajtzcapxiiybñi necy co quexañ anajty je Cristo ya naaxhuiñ. ³ Ngapxhuäcxych jada ayuc jadu'n nej ajt nHuindzin Jesucristo, je Dios y'ung, yma'xung'ajty ya naaxhuiñ. Hue' yi' ñinicx paty ma ytaj. E yi' ytaj je rey David je' ymij'ap'ajti ymijteedy'ajti. ⁴ Per Jesucristo ti paady ma Dios yi' yjihui'ñ ymic'ajt. Co Dios yajjugypijcy y'ung ma anajty ti y'ögy miid yjihui'ñ ymic'ajt, chi ti yajnejhuiy anajty je naaxhuiñyäj co Jesucristo hue' je' Dios y'ung, huidibi miid huädz yjot huädz yhuinma'ñ, etz nañ ymiid Dios yjihui'ñ ymic'ajt. ⁵ Co Dios yajjugypijcy Jesucristo ma anajty ti y'ögy, chi mijmay'ajt tuñ miid hich ajt ycixpi. E nañ miid Jesucristo ycixpi Dios ti xyajñibicyich co ngapxhuäcxibich yi' y'ayuc ytiy'ajt ma yi' mayjäy ajcxy ma tüg'óciy naax cajp, jigix jëbi mayjäy mibijccixy e nañ capxymidoogixy Jesucristo. ⁶ E miich ajcxy huidibi tzinaayb jim ma yi' cajp huidibi xijip Roma,

nañ jadu'n Dios miich ajcxy ti xyhuin'ijxcixy jëbi ajcxy Jesucristo xyjäy'adyii.

⁷ Jada necy nguejxypich ma miich ajcxy nidüg'óciy huídibi jim yajpatcixp ma yi cajp huídibi xiijp Roma. Dios miich xychojccixp xyjihuiygixp, e nañ Dios ti xyhuin'ijxcixy jaydëbi yi' xyjäy'adyii, etz nañ jaydëbi mdzinaaygixy müd huädz mjot huädz mhuinma'ñ. Huen ñch ajt nDios Teedy etz ajt nHuindzin Jesucristo may'ajt oy'ajt tunipy müd miich ajcxy etz nañ xyajjotcugihuip ajcxy.

Pablo nicxy mibijcpidijc cogapxihua'ñ jim Roma

⁸ Tim jayijp nyajnaxpich jäygidaacin ma Dios, müd Jesucristo yxi, co miich ajcxy ti mmibijccixy Jesucristo. Mayjäy ma nidüg'óciy naax cajp ti nejhuiygixy jadu'n nej miich ajcxy ti mmijpidaaccixy Jesucristo. ⁹ ñch tumbich cixyot huinijot ma Dios ytung, co ngapxhuäcxyich Dios y'ayuc ytiy'ajt müd Jesucristo ycixpi. Dios yi' tiy'ajt yegip jadu'n nej jabom jabom Dios nmibijctzooyich müd miich ajcxy ycixpi.

¹⁰ Dios nmibijctzooybich pen yi' jadu'n tzojcp co jëbi nnicxyich cham tiempo jim ma miich ajcxy myajpaady. Canaag'oc ñch miich ajcxy nicxy nja'ixaangixy, e ca' y'oyiy nej nícxibich.

¹¹ Ooy njanijot'atyich co ñch miich ajcxy nicxy n'ixaangixy, jaydëbi ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc ma miich ajcxy müd Dios yjihui'ñ ymic'ajt, e nañ ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc ma miich ajcxy jaydëbi tiydudägy mmibigipy ajcxy Jesucristo.

¹² Pen oyiiyb nej nícxibich ma miich ajcxy

myajpaady, chi jëbi njotcugihuiyich co anajty n'ixyich nej miich ajcxy mibijccixy Jesucristo, e nañ jaydëbi mjotcugihuiy py miich ajcxy co anajty m'ijxcixy nej ïch nmibicyich Jesucristo, e jadu'n nayyajjotcugiyim miñ xyipy.

¹³ Ndzojcy pich co miich ajcxy mnejhuïhuipy co canaag'oc ti njapädägyich nhuinma'ñich co anajty nnicxa'ñich ma miich ajcxy myajpaady, e ca' y'oyiy nej nïcxiyich. Njijp'ijxypich co oyïhuip jadachambi tiempo jadu'n nej jëbi nnicxiyich jim ma miich ajcxy. Com njacyaj'ixpigaamybich miich ajcxy, e nañ njacyajmibigaamybich ajcxy Dios y'ayuc. Tim jadu'n nej nduñich canaag agajp ma chinaaygixy yi jacjadyi jay huidibi ajcxy ca' yjudíojäyity. ¹⁴ Dios jadu'n xyajniñicich jada tung, paady copicy co ngapxhuäcxibich yi' y'ayuc ma tüg'óciy jay, etz majaty naax cajp. Ngapxhuäcxamybich Dios y'ayuc ma yi jay ajcxy huidibi griego ayuc cápxcixp, etz ñan ma yi jay ajcxy huidibi ca' griego y'ayuc capxcixy. Ngapxhuäcxamybich Dios y'ayuc ma yi ixpicy jay ajcxy, etz nañ ma yi jay ajcxy huidibi ca' y'ixpicyity. ¹⁵ Paady ycixpi ooy ndzachcapxhuäcxa'ñich Dios y'ayuc ma miich ajcxy huidibi yajpatp jim Roma nañ jadu'n.

Je ayuc tïy'ajt oybi

¹⁶ Ca' nmidzo'ydunyijich Cristo y'ayuc ytiy'ajt. Com je' jada je oybi ayuc huidibi tsoon ma Dios, ymïd yi' Dios ymic'ajt jigix jëbi tüg'óciy jay ajcxy paadipy pocy huinmeecxin, pinjaty cöbigaamb Cristo y'ayuc. Tim jayijp ti ngapxhuäcxy Jesucristo y'ayuc ytiy'ajt ma yi judíojäy ajcxy, e jac'axam

ma yí huídibi ajcxy ca' yjudíoja'yity. ¹⁷ Jesucristo ytiy'ajt xyajnejhuíyim co nmibíjím co Cristo ti jóch ajt nbocy etz nxíhuín, chi Dios xycöbígaañim jadu'n nejjihuíy tudägyjäy. Ca' ji jadüg huinma'ñ nej Dios jëbi xycöbíjím jadu'n nej jihuíy tudägyjäy. Com jadu'n jaybety y'ity ma Dios ñecy ma jadu'n ymínañ: “Pínjaty tudägy'ajtin ti paady mîd co ti mîjpídägy Dios y'ayuc, hue' je' tzinähuisp, ca' yjugy'ajtin ycixipy ytigoyipy.”

Je naaxhuiñjäy ajcxy ypocy

¹⁸ Copícy nbaatím tudägy'ajtin ma Dios, com je Dios huídibi tzinaayb tzajpjoty ti xyajnejhuíyim co yí tzaachytuna'ñ mictägy tüg'óciy jäy ajcxy huídibi midundigooyb yí ytiy'ajt, tüg'óciy huídijaty jibic huinma'ñ ymîd, tüg'óciy yí ajcxy huídibi yajtigooyb Dios ytiy'ajt mîd je jibícpí huídibi ajcxy ytumyb. ¹⁹ Com yí jäy ajcxy huídibi jibícjot jibic-huinma'ñ mîd, y'íxpxy ñejhuíyib ajcxy Dios ytiy'ajt, com Dios ti pídágy yí ytiy'ajt ma yí ajcxy yjot yhuinma'ñ. ²⁰ Ñejhuíyib jäy ajcxy Dios ytiy'ajt, com mabaad oga'n Dios yajcojy naaxhuiñybi ixti chambaad, quëxícp ya naaxhuiñ Dios ymíc'ajt y'íjxpejt, oy ca' pín Dios ixy, huídibi Dios ti cojy ti macxy yejcpy ijxpejt co Dios yjiijity, etz Dios ymíc'ajt huinixí huinítiempo ijtp yí, ca' ycixipy ytigoyipy nimína. Co anajty Dios tzaachytuna'ñ yí pocyjäy ajcxy, ca' ajcxy ni ti ayuc mîd huaad adzohuimbidíp Dios mîd ajcxy ypocy ycixpi. ²¹ Com ñejhuíyib ajcxy co ji Dios yajpaady, e ca' ajcxy ojadajtcixy ca' ajcxy huindzigíyigixy Dios. E nañ ni ca' ajcxy yajnaxy Dioscojuyip

ma Dios. E nañ jadu'n ajcxy ñaybidáacigixy amij agix, yhuinma'ñ ixtaaygixy huídibi ca' ytiy'ajtiy. Yajtigooyi ajcxy Dios ytiy'ajt ma ajcxy yjot yhuinma'ñ, e nañ miid'ajtcixy tzuuhuinma'ñ. ²² Yi jadu'mbi jäy ajcxy hue' yhuinma'ñ pidaaccixy co ajcxy ooy ycohuinma'ñity, co ajcxy ooy y'ixpicity, e ca' yjanchity, tzuu huinma'ñ ajcxy ymiid. ²³ Ma yjapadyii ojadajtcixipy huindzigiiygixipy Dios huídibi ymic'ajtin y'oy'ajtin ca' ycixipy ytigoyipy nimina. Chi ajcxy yajtigach yjot yhuinma'ñ, e huindzigiiygixy jäy y'ahuinax e jäy ajcxy yjugy'ajtin etz y'oy'ajtin cixaamb tigoyaamb. Ixti mijpidaaccixy nañ jadu'n joon y'ahuinax, iyujc y'ahuinax etz tza'ñ y'ahuinax.

²⁴ Co jäy ajcxy jadu'n ytundigoy, paady Dios ñajtz'ixiiyin ajcxy, huen tundigooygixy nej anajty ci'm jibichuinma'ñ nijot'ajtcixy. Ñaymidundigóoyigixy ñiniicx miñ xyipy huídibi janch oy midzo'yduuni. ²⁵ Ma yjapadyii ixipy mijpidaaccixy je tiy'ajt tiydudägyipi nej Dios ti yecy, huin'it ajcxy mijpidaaccixy anii huídijaty jäy ti cojy ti macxy. Ma yjapadyii ixipy huindzigiiygixy Dios, huídibi ci'm ti yajcojtäy tüg'óciy tijaty ji yajpaatp, huin'it ajcxy huindzigiiygixy jäy y'ahuinax joon y'ahuinax, etz iyujc y'ahuinax huídijaty ca' ti mic'ajt miidity. Copicy n'ojadajtim ngömaayim Dios huinixii huinítiempo. Amén.

²⁶ Miid co jäy ajcxy tzachhuindzigiiygixy jäy y'ahuinax etz jactijaty ahuinax, paady ycixpi Dios ajcxy ñajtz'ixiiy, chi ajcxy tungixy yi jibic-huinma'ñ huídibi ci'm ñijot'ajtcixyp huídibi oy ymidzo'yduuni. Töxyjäy

ajcxy ma yjapadyii chináaygixipy tudägy mïd ñäy, chi ajcxy ñaymïdtzináayigixy e ñaymïdtundigóoyigixy actöxyjäydijc. ²⁷ Yëydijctijc ajcxy nañ jadu'n ñaymïdtundigóoyigixy miñ xyipy. Ñaymïddzináayigixy ma yjapadyii ixyipy chinaaygixy mïd töxyjäy ajcxy, huin'it ytundigooygixy ma Dios ytiy'ajt. Ci'm nijot'ajtcixy jibic-huinma'ñ huidibi oymidzo'yduuni, ypátcixipy ma ajcxy ñinïcx je tzaachypi huidibi Dios ypidacpy mïd yí' ajcxy ypocy ycixpi.

²⁸ Co yi jäy ajcxy jadu'n ci'm yhuinma'ñ ti pidaaccixy co ca' yajmij'ada'ñ Dios, paady ycixpi Dios ñajtz'ixiyii ajcxy. Huen tim tungixy huidibi ajcxy ci'm ñijot'ajtpy, huidibi Dios ca' jäygidägy. ²⁹ Jäy ajcxy ooy mij jibic-huinma'ñ canaagnax nijot'ajtcixy; yëydijctijc ooy ajcxy jibic-huinma'ñ tungixy; ooy ajcxy migapxtigoy töxyjäy ajcxy; ooy ajcxy adzojccixy comeen'ajtin; ooy mi'ijxtinaaygixy ymigügtijc; ca' ajcxy ymigüg ixaangixy; ooy ajcxy yjäyyaj'öccixy; ooy ajcxy chiptunaangixy; ca' ajcxy ycapxymidohuaangixy; ooy ajcxy ymigüg huin'ingixy; ooy ajcxy ypiitcapxcixy; ca'p ajcxy ymigüg ixaangixy. ³⁰ Jäy ajcxy ooy nigapxy ni'ojïy ymigügtijc; ca' ajcxy ixaangixy Dios; ca' ti jäygidaccixy; ooy ajcxy amij agix ñayjihuiyigixy; ooy ajcxy ci'm ñaygömáayigixy; ooy ajcxy cojy macxy jibic-huinma'ñ, ca' ajcxy capxymidoogixy ytaj yteedy. ³¹ Jäy ajcxy ca' y'ayuc-huinjihuiyigixy; ca' ajcxy cuydungixy yci'm'ayuc; ca' ajcxy ni pin tzojccixy jihuiyigixy; ca' ajcxy ni pin pa'ayoogixy. ³² Jadayaabi jäy ajcxy ñejhuiyb co Dios ti cojy ti

macxy ycötujcin co pinjaty tundigooyb jadu'n miid Dios ytiy'ajt, tigooyip ajcxy yjugy'ajtin. Oy iyxipy yi jäy ajcxy janejhuiygixy co padaangixy y'o'cin, huin'it ajcxy jactimtungixy jibic-huinma'n, e nañ jadu'n jotcujc ajcxy co jac pinjaty jibic-huinma'n tungixy.

2

Dios tiydumb jadu'n nej yi' tzocy

¹ Paady co miich migüg m'ix'ixy mba'ixy ti ytumyb, ti migüg ycapxyp ti anajty pocy mnaymöyii, oy iyxipy ypinjäy ñejpyjäyity. Miich ooy ti pocy m'ixy ma huing jäy, e nañ jadu'n miich ooy mij mdundigoy, tim jadu'n nej yi' ajcxy ytundigooygixy. ² Nejhuüyim co Dios tudägy ytuñ co tzaachytuñ tüg'óciy pinjaty tundigooyb. ³ E miich co migüg m'ix'ixy mba'ixy ti ytumyb ti migüg ycapxyp, nañ jadu'n miich Dios xychaachytuna'n. ¿Nej mdijy mdzögip co anajty Dios xytiyduna'n? ⁴ ¿Nej ca' mjäygidägy nej Dios mij ooy may'ajt oy'ajt ti tuñ miid miich, nej ooy mij ti xypa'ayoy, mij ti xymimecxtucy? ¿Nej ca' mnejhuüy co Dios mij ooy xypa'ayoy xymimecxtucy, jigix mjothuimbidity nej mdundigoy ma Dios ytiy'ajt? ⁵ Miid co ooy mjetjuuñity mgöjuuñity, ca' ajcxy mjothuimbida'n, ca' ajcxy m'ixmadza'n nej ajcxy mdundigooygixy. Paady ycixpi Dios huidibi tudägy tumb nigü miich yi' ooy mij xychaachytuna'n co anajty xii tiempo ycixy ytigoy, e Dios chaachytunamyb jäy ajcxy miid ypocy ycixpi. ⁶ Co anajty Dios tiyduñ yi naaxhuñ jäy, chi yajnidagihua'n nidüg nidüg nej anajty ti

chinäy. ⁷ Nijëjity jäy ajcxy oyjot oyhuinma'ñ tungixy jabom jabom, yjijp'ijxpy ajcxy co Dios oybi ymöhuaanigixy, nañ yjijp'ijxpy ajcxy co Dios ycömayiyb, yjijp'ijxyp ajcxy yjugy'ajtın huıdibi ca' ycixıpy ytigoyıpy nimına. Yi jadu'mbi jäy Dios ymöhuaamyb jugy'ajtın huıdibi ca' ycixıpy ytigoyıpy nimına. ⁸ Per Dios chaachytunamyb mijcajee yi jäy ajcxy huıdibi ca' ycapxymıdohuaangixy, huıdibi ca' cuydungixy Dios ytıy'ajt, huıdibi ajcxy tumb jıbic-huinma'ñ. ⁹ Ayo'n tzaachypi ypadamyb tüg'óciy jäy ajcxy huıdibi jıbic-huinma'ñ ti tuñ. Nañ jadu'n miich judıojäy ajcxy tim jayijp mbadaangixy tzaachypi, pen mdundigooygıxp, e chiini yi jacjadyii jäy padaangixy tzaachypi, pen tundigooygıxp. ¹⁰ Tüg'óciy pinjaty oyjot oyhuinma'ñ tungıxp, Dios ymöhuaamyb yi' ajcxy oy'ajtın, nañ cömayaanıp yi' ajcxy Dios, etz nañ yajjotcugıhuıb ajcxy. Tim jayijp yi judıojäy pada'ñ ajcxy oybi, etz jac'axam yi jacjadyii jäy ajcxy.

¹¹ Dios ca' tiyduna'ñ jäy ajcxy huin'ijxpety, quipxyjaty tiyduna'ñ nidüg'óciy jäy ajcxy. ¹² Nidüg'óciy jäy ajcxy huıdibi tundigooygıxp, Dios yajtigoyaanıp ajcxy yjugy'ajtın. Yi jäy ajcxy huıdibi ca' miıdıty Dios ycötujcin huıdibi cojaayıp, Dios yajpocycähuaanıp ajcxy, com ymiıd ajcxy Dios ytıy'ajt ma yjot yhuinma'ñ. Yi jäy ajcxy huıdibi miıd Dios ycötujcin cojay, Dios yajpocycähuaanıp ajcxy miıd yi' ycötujcin huıdibi cojaayıp. ¹³ Yi jäy ajcxy huıdibi niıoob amıdo'ijtp co yajcapxy Dios ycötujcin, e ca' ycapxymıdoogixy, ca' ycöbiga'ñyii Dios jadu'n nej jıhuıy ytudägyäyity. Yi jäy ajcxy huıdibi capxymıdoob Dios ycötujcin, Dios

cöbigaanip co ajcxy ytudägyjäyity. ¹⁴ Yi jäy ajcxy huídibi ca' mïdity Dios ycötujcïn huídibi cojayip, co ajcxy nijot'ajtcixy oyjot oyhuinma'ñ jadu'n nej Dios tzocy, jadu'n nipaady nej jihuïy ajcxy mïdity Dios ycötujcïn. ¹⁵ Co je jäy ajcxy oyjot oyhuinma'ñ tungixy, huin'it yajniguëxïccixy co ajcxy ymïd Dios ycötujcïn ma ajcxy yjot yhuinma'ñ. E co paatcixy jibic jot jibic-huinma'ñ, huin'it jibic ñayjihuiyigixy. E co patcixy oyjot oyhuinma'ñ, huin'it ooy oy ñayjihuiyigixy. ¹⁶ Jada je'du'n je jemybi oybi ayuc huídibi ngapxhuäcxypich co miinip je xii je tiempo co Jesucristo, mïd Dios ycötujcïn, tiydunip tüg'óciy jäy ajcxy nej anajty yjot yhuinma'ñ ajcxy mïdity, tüg'óciy pinjaty ti tuñ ayüch ameech tijaty.

Je Dios ycötujcïn huídibi Moisés yjay jecy'ajty

¹⁷ Miich ajcxy huídibi minamb co mjudíojäyity, miich ajcxy mmijpidaaccixyp Dios ycötujcïn, je jecyip huídibi jaybetyip. Miich ajcxy mnaygömäayigixy co miich ajcxy Dios xyjäy'adyii. ¹⁸ Miich ajcxy mnejhuïyb nej Dios tzocy nej huaad mjäy'ajtcixy. E nañ ti m'ixpicy Dios ycötujcïn huídibi ti xyajnejhuïygixy huídibi tiy'ajt jac'oyip. ¹⁹ Miich ajcxy minamb co janch janch co miich ajcxy Dios ytiy'ajt myejci ma yi jäy ajcxy huídibi ca' Dios ytiy'ajt mïdity, jadu'n nipaady nej jihuïy tüg huintzpi mhuijtyöy, e nañ jadu'n nipaady nej jihuïy mgodixy je jäy ajcxy huídibi agootztuum tzinaayb. ²⁰ Miich ajcxy judíojäy myaj'ixpijcpy yi jäy ajcxy huídibi ayoob, huídibi ca' ti tiy'ajt nejhuïygixy, e mgapxhuijy yi jäy ajcxy huídibi ca' yhuinma'ñymejtcixy. Miich ajcxy minamb co

m'ayuc etz mdiy'ajt mbaatcixy ma Dios ycötujcïn huïdibi jaybetyip. ²¹ Miich ajcxy myaj'ixpijcpy jacjadyii jäy ajcxy Dios ytiy'ajt. ¿Nej co ca' ci'm mguydungixy nej ti myaj'ixpijccixy? Myaj'ixpijcpy ajcxy jacjadyii jäy co ca' huaad ymeetzcixy, e miich ci'm ajcxy meetzp. ²² Miich ajcxy myaj'ixpijcpy jacjadyii jäy co ca' huaad migapxtigoy töxyjäy ajcxy, e ¿miich ajcxy nej co mmigapxtigooygixy töxyjäy ajcxy? Miich ajcxy ci'm minamb co ca' huaad yajhuindzigïy tzaaboch quipychech, e miich ajcxy ci'm mdzachmeech je meeñ ma je tzajptijc ma je quipychech y'ity. ²³ Miich ajcxy mdzachnaygömäayigixy co mguydungixy Dios ycötujcïn. Miich ajcxy m'ixtijy Dios mïid co ca' ajcxy mguyduni yi' ytiy'ajt. ²⁴ Paady jadu'n jaybety miïñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymina'ñ: “Com co miich ajcxy mdundigooygixy, paady ycixpi yi' jacjadyii jäy ajcxy nigapxy ni'ojïy Dios yxii.”

²⁵ Co ajcxy mguyduunip Dios ycötujcïn, huin'it Dios xytunipcuendi co miich ajcxy mïidity je tiy'ajt ma mninïcx co Dios xyjäy'adyii. Co ca' ajcxy mguyduunip Dios ycötujcïn, huin'it Dios ca' xytunipcuendi co miich mïidity je tiy'ajt ma mninïcx co Dios xyjäy'adyii. Jadu'n nipaady nej jihuïy ca' mdiy'ajttïyity. ²⁶ Co yi' jacjadyii jäy ajcxy huïdibi ca' mïidity tiy'ajt ma ñinïcx, e cuyduni ajcxy Dios ytiy'ajt, jadu'n nej ajcxy ytiy'ajttïyity. ²⁷ Yi' jacjadyii jäy co ajcxy cuyduñ Dios ytiy'ajt, yi' ajcxy capxpaady'idipy ma Dios. E miich ajcxy judfojây mbo-cycähuip miich ajcxy, oy miich ajcxy mjamïidity ixyipy Dios ycötújcïn huïdi cojaayip, pen ca' mguydungixy. ²⁸ Je ijxpejt janchypi co pinjaty Dios

yjäy'ajtyp, canan je' je ijsxpejt huídibi ymíid ma ninícx. E nañ jadu'n canan je' je tiy'ajttíhuíi cötujcín huídibi jäy cuydun jecy'ajty. ²⁹ Je ijsxpejt janchypí co pinjaty Dios yjäy'ajtyp, je' je' je ijsxpejt huídibi ymíid ma yjot yhuinma'ñ, je oyjot oyhuinma'ñ huídibi ymíid, je ijsxpejt co je Espíritu Santo ti yajhuächyíi yjot yhuinma'ñ, canan je' je tiy'ajt co ti cuyduñ je jecyíp cötujcín huídibi cojay ijtp. Yi jadu'mbi jäy ajcxy cömay'idípy ma Dios, e ca' ycömay'ida'ñ ma jäy ajcxy.

3

¹ Pen tiy'ajt jadu'n nej nmína'ñich, ¿ti jäygídaacin yi judíojäy ajcxy ymíid ma Dios huídibi yi jacjadyíi jäy ajcxy ca' míidíty? ¿Ti jäygídaacin ajcxy ypatpy co ajcxy míidíty tiy'ajt ma ninícx co Dios yjäy'adyíi? ² Yi judíojäy ooy canaagnax oy'ajtín jamíidíty. Tím jayíjp Dios yajníbíjci ajcxy yi' ycötujcín yi' y'ayuc huídibi cojaayíp. ³ ¿Nej mdíjy co Dios ca' cuyduna'ñ yi' y'ayuc míid yi judíojäy ajcxy míid co nijéjity judíojäy ca' cuyduñ yi' ycötujcín? ⁴ Dios ca' jadu'n huinma'ñ míidíty nej jäy ajcxy huinma'ñ míidíty. Oy ixypíy nidüg'ócíy jäy y'aníidaaccíxy, Dios ca' y'aníidäga'ñ nimína. Paady jadu'n jaybety miiñ ma Dios y'ayuc co David jadu'n ymínañ:

Ñejhuíhuípy jäy ajcxy co miich, Huindzin Dios, tudägy mguyduñ yi m'ayuc. Ca' huaad pinjaty ymína'níp co ca' miich mguyduñ yi m'ayuc.

⁵ Pen Dios cömaybídzímípy míid ajt nbocy ycíxpi, ¿nej tiy'ajt jadu'n nej jäy ymínaangíxy co Dios ca' oy ytuñ, co xychaachytuuním míid ajt nbocy ycíxpi?

6 Ca' yjadu'nity. Co ixypy yjadu'nity, Dios ca' yi' tiydunipy naaxhuiñjāy mīd ajcxy yocoy ycixpi.

7 Co ixypy ytiy'ajtiy jadu'n nej jāy yminaangixy co Dios ooy yjotcujcity co ca' xychaachtunipyich mīd nbocych ycixpi, jac'oy co ixypy ndundigooyich, jigix Dios janch ycōmaybidzimipy.

8 Jac'oy ixypy nmīnaanīm: “Tzoc tundigooyim jigix jēbi Dios cōmay ypidzimipy.” Ixti nijēity jāy ti xyñihuambetyich co ñch jadu'n ti nmīna'ñich. Ca' jadu'n nmīna'ñich co Dios jāy tzaachtunipy ninigoob. Dios chaachtunipy pocyjāy ajcxy, com paatip ajcxy jadu'n yi' tzaachypi.

Nidüg'óciy ñch ajt nbocymīdity

9 ¿Nej janch jadu'n co ñch ajcxy huīdibi judío jāy, jac'oy jāy ñch ajcxy ca'ydi yi' jacjadyii jāy ajcxy? Ca' yjadu'nity, ca' ñch ajcxy njac'oy jāyity. Com ti jayijp nyaj'ixpicych co tüg'óciy jāy ajcxy yajpaady pocymīd, yi' judío jāy, etz nañ jadu'n jacjadyii jāy ajcxy. ¹⁰ Com jadu'n jaybety mīñ ma Dios ñecy ma jadu'n ymīna'ñ:

Ca' ji ni tüg jāy tudācpy, ni tüg.

11 Ca' ji ni pīn huīdibi huinjihuñyb Dios ytiy'ajt. Ni pīn huīdibi ixtaayb Dios ytiy'ajt.

12 Nidüg'óciy jāy ti ixmajtzcixy Dios ytiy'ajt. Quipxy ycapxy ajcxy ytumyb co ytundigooygixy. Ca' ji ni pīn, pīn huādz oy yjot oy yhuinma'ñ tumb, ca' ji ni tüg.

13 Yi' jāy ajcxy ooy ycapxtigooygixy, oy ajcxy yhuin'ñ mīd y'ayuc. Jadu'n ajcxy yōcpajc nipaady nej tüg öcpi jut huīdibi ahuādz. Ooy ajcxy yajtzachiy mīd y'ayuc jadu'n nej jihuñy tza'ñ chüch.

- 14 Ooy ajcxy ycapxtigooygixy. Ooy ajcxy jibic ayuc capxcixy.
- 15 Miiid yinjaty huenjatypi ayuc, mic'amy ymigüg yaj'o'ccixy.
- 16 Ma ajcxy yhuidity ooy midundigooygixy ymigüg, e nañ yecy ajcxy tajin mayin.
- 17 Ca' ajcxy nejhuuygixy nej huaad chinaaygixy jotcujc, ca' ma ti tzip ti capxy.
- 18 Ni cahuinmaaygixy nej Dios tzigüygixipy.
- 19 Tüg'óciy ayuc ycojaayity ma Dios ycötujcin necy, mic'ajt miiidpi miiid yi jäy ajcxy huudibi yajmij'ajtp je cötujcin. Dios ti pidägy yi' ycötujcin, jaydëbi pinjaty tundigooyb, huaad ca' ti anii tuñ ma Dios. Dios ytiydunipy tüg'óciy jäy ajcxy miiid yi' ycötujcin. ²⁰ Dios ca' capxpada'ñ co ytudägyity, miiid co ti cuydunyii ycötujcin. Dios ti pidägy ycötujcin jaydëbi nejhuuyim co ajt nbocymiidity.

Yi alma nidzoocin, hue'yajpaady miiid mibijcin

- 21 Jadachambi Dios xyajnejhuuyim jemybi tiy'ajt jadu'n nej tudägy'ajtin jëb nbaatim ma yi', e jada jemybi tudägy'ajtin tiy'ajt, ca' yi' yjadu'nity nej yi' tiy'ajt huudibi yajpatp ma Dios ycötujcin jecy'ajtpyi. Per yi' Dios y'ayucnajtzcapxiybi ñecy etz Dios ycötujcin necy yejc tiy'ajt jecy'ajty co Dios xymöhuaanim tudägy'ajtin. ²² Jadu'n Dios yaj'ahuimbidaangixy tudägy tüg'óciy jäy huudibi mibijcp Jesucristo, ca' ñejity pinjäy ajcxy, pen judíojäy o pen ca' judíojäy ajcxy. ²³ Com nidüg'óciy naaxhuiñjyäy ti ytundigooygixy. Ni tüg jäy yhuädz'ajtin ycanaybadyii miiid Dios yhuädz'ajtin y'oy'ajtin. ²⁴ (Miiid co nidüg'óciy jäy ytundigooygixy), paady ycixpi Dios mijmay'ajt

mij'oy'ajt tuñ ninigoob mïid tüg'óciy jäy ajcxy, e Jesucristo ti cojuydäy tüg'óciy ajcxy ypocy, e jadu'n yaj'ahuimbity tudägy nidüg'óciy jäy ajcxy huidijaty mibijccixp Jesucristo. ²⁵ Dios yquejx y'ung ya naaxhuiñ, jaydëbi huinmeecxip jäy ajcxy ypocy, mïid co Jesucristo ti y'ögy mïid ajcxy ypocy ycixpi. Dios yhuinmeecxip jäy ajcxy ypocy co ajcxy mibigipy Jesucristo. Jayijp ca'ni anajty Jesucristo miññ ya naaxhuiñ, Dios ooy mimecxtujcy jäy ajcxy, ca' anajty mïidity jotcöduuyb jäy ajcxy ypocy. ²⁶ Jadachambi xii tiempo Dios ti yaj'oyiy jadu'n nej jëb huinmeecxipy jäy ajcxy ypocy, e jadu'n yaj'ahuimbidip ajcxy tudägy ma yi' yhuinduu. Jadu'n Dios tuñ jigix ñiguëxigipy co Dios tudägy yi', e tudägy'adaamni yi', co cöbicy jäy, yi pinjaty mibijcp Jesucristo.

²⁷ ¿Ti huaad jäy ajcxy tungixy huidibi jëbi mïid ñaygömayiyb ma Dios? Ca' ni ti. ¿Na'amy co yjadu'nity? ¿Nej jëbi ajcxy ñaygömayiyb mïid co yajmij'ajtcixy Dios ycötujcïn? Ca' yjadu'nity. Ca' huaad ñaygömáygixy ci'm, com Dios ti yaj'ahuimbity jäy ajcxy tudägy huidibi mijpidacp Jesús. ²⁸ Paady nmïna'ñich co jäy ajcxy y'ahuimbity tudägy co ajcxy mibicy Jesucristo, e canan co janch ypaad jacuydungixy canaag cötujcïn.

²⁹ ¿Nej miich ajcxy mdijcixy Dios ytuñ mïid ac yi'yi judíojäy ajcxy, e ca' jacmïid pinjaty? Ca' yjadu'nity. Dios tuumb mïid janch nidüg'óciy jäy ajcxy. ³⁰ Ji tügpajc Dios, e yi' tú'ciy ytuñ mïid judíojäy, etz nañ jadu'n jacjadyii jäy ajcxy. Dios yaj'ahuimbijtaayb tudägy nidüg'óciy jäy ajcxy

co ajcxy mibijccixy Jesucristo. ³¹ Co jadu'n nbaatim ndudägy'ajtin mïid co nmibijcim Jesucristo, ca' nmïnaanim Dios anajty yi' ycötujcin je jecyip nyajcödigooyim. Hue' janchtiy nïgi anajty nmic'ajtmooyim Dios ycötujcin.

4

Je ijxpejt huïdi Abraham yejc

¹ ¿Nej n'ocmïnaanim? ¿Ti oybi ti paady ma Dios je Abraham ïch ajt nmij'ap nmijteedy? ² Co ixypy Dios Abraham tudägy ti ixu, mïid co oybi ti tuñ, jëbi Abraham ixypy ñaygömayii. Per ca' huaad ci'm ñaygömayii ma Dios. ³ Jadu'n jaybety ymiiñ ma Dios ñecy ma jadu'n ymïna'ñ: “Abraham ymijpidaaci Dios, e paady Dios jadu'n cöbijcy Abraham jadu'n nej tüg tudägyjäy.” ⁴ Je jäy huïdibi ymuju'ñ patp mïid ytung ycixpi, jada meëñ huïdibi ymuju'ñ'ajtpy ca' nigoo ñimöyii, hue' tim paatip jadu'n mïid ytung ycixpi. ⁵ Yi jäy huïdibi ca' jïjp'ixy co tudägy'ajtin pada'ñ ma Dios mïid oy'ajtin ycixpi huïdibi ytumyb, jëyi ymibijcpy ymijpidacpy co Dios yaj'ahuimbida'ñyii tudägy. Yi jadu'mbi jäy tudägy'ajtin ypadamy mïid ymibijcin ycixpi. ⁶ Jaybety ymiiñ ma Dios ñecy co je David jecy'ajty nimïydacy tüg jäy huïdibi ooy anajty jotcujc ñayjihuiyii mïid co Dios ti y'ixyii jadu'n nej jihuïy ytudägyjayity mïid ymibijcin ycixpi, e ca' nmïnaanim mïid oyjäy'ajtin ycixpi huïdibi ytumyb. ⁷ David jadu'n ymïna'ñ:

Jotcujc je jäy ajcxy huïdibi ypocy ti yhuinmecxyii, huïdibi ypocy ti yajtigoyii.

⁸ Jotcuje je jäy huídibi Dios cöbìjci p jadu'n nej jihuïy ca' ypocy ymìdity.

⁹ ¿Nej janch tìy'ajt jadu'n co jada jotcuje'ajtìn huídibi David ñimiydac jecy'ajty, co ac yì judíojäy yì ajcxy padaamb huídijaty mìd tìy'ajt ma ñinìcx co Dios yjäy'adyii? Ca' yjadu'nity, yì jacjadyii jäy nañ jadu'n yì ajcxy padañ jotcuje'ajtìn. Tì nmináangixyich co Abraham ymìbìjci Dios, e Dios ycöbìjci jadu'n nej jihuïy ytudägyity. ¹⁰ ¿Nej mdijy Dios ycöbìjci Abraham jayìjp ca' anajty yajtiy'ajttiñi? o ¿tì anajty yajtiy'ajtti? Dios ycöbìjci Abraham jadu'n nej jihuïy ytudägyäyity ca'ni anajty pidacy tìy'ajt ma ñinìcx co Dios yjäy'adyii. ¹¹ Jayìjp anajty Abraham tì mibìcy Dios, e tì anajty Dios ycöbìgyii. Jac'axam Dios Abraham je cötujcìn mooy co huen tìy'ajtti huipy y'ung etz y'ap y'oc. Je' je' iixpejt'ajtp co Dios anajty jayìjp tì ycöbìgyii jadu'n nej jihuïy ytudägyäyity, ca'ni anajty ymöyii cötujcìn. Co Dios jadu'n ytuñ mìd Abraham jadu'n nipaady nej jihuïy Abraham nmijteedy'ajtm ìch ajt nidüg'ócìy huídibi cham mibìjcp Jesús. ¹² Abraham nañ jadu'n ñimijteedy'ajtyp yì judíojäy huídibi mibìjcp mijpidacp Dios tim jadu'n nej yì mibìcy anajty Dios, jayìjp ca'ni anajty mìdity tìy'ajt ma ñinìcx co Dios yjäy'adyii. Jadu'n nipaady nej jihuïy Abraham ca' nimijteedy'aty yì judíojäy huídibi ca' mibìcy Dios.

Je huídibi Dios tì xyaj'ahuanìyìm tì ycìxy yca'px mìd je mibìjcin

¹³ Mìd co Abraham etz y'ap y'oc ymìbìjcpy ymìjpidacpy anajty ajcxy Dios, e paady anajty

Dios yaj'ahuimbidaaniḡixy tudägy, e paady Dios nımay Abraham co yi naaxhuiñybi yi' ajcxy je' adaanıp. Canan jadu'n ajcxy Dios ñımayı co ymöhuaaniḡixy je naaxhuiñybi miid co anajty nidüg'óciy ajcxy ti cuydungixy Dios ycötujcin. ¹⁴ Co Abraham etz y'ap y'oc padaangiḡxy je naaxhuiñybi huıdibi yaj'ahuanııyı, miid co ajcxy ti cuydundaayı Dios ycötujcin, paady naadıḡı'ajtp ixyipy co nmıbijcim co Dios xyaj'ahuimbidaanıı tudägy. E nañ naadıḡı'ajtp ixyipy co Dios je Abraham nımay: “Je naaxhuiñybi miich je' mje'adaanıp, com ti xymıbıcyıch.” ¹⁵ Je pinjaty mıjpidaacp Dios ycötujcin je jecyıp, Dios yi' tzaachytunaanıp, com ca' cuydundaayḡixy. Pinjaty ca' mııdıty Dios ycötujcin huıdibi jaybetyıp, ca' yi' mııduıdıḡooyḡixy jadayaabi cötujcin.

¹⁶ Miid co Abraham anajty Dios ti mıbıcy, paady ycıxpı Dios ñımaayı co je naaxhuiñybi yi' je'adaanıp. Jadu'n Dios may'ajt tuñ miid Abraham, jaydebi tüg'óciy pinjaty mıbijcp Dios, tim jadu'n nej Abraham mıbijcy Dios, jebi ajcxy paatcıxy yi' oy'ajtin huıdibi Dios yajnımay Abraham co möhua'ñ je oy'ajtin huıdibi yegamyb ninıgoobi. Dios ycuydunamyb yi' y'ayuc miid tüg'óciy jäy huıdibi mıbijcp Dios, tim jadu'n nej Abraham anajty mıbıcy Dios, canan yı'yi' judıójäy ajcxy padam oy'ajtin, com Abraham ijxpejt yejc ma tüg'óciy jäy ajcxy. ¹⁷ Ma Dios yhuıduu jadu'n nıpaady nej jıhuıy Abraham ıch ajt nmıj'ap'ajtim nmıjteedy'ajtim nidüg'óciy huıdibi mıbijcp Dios, com Abraham nañ jadu'n ymıbijcpy anajty Dios. Com jadu'n jaybety ymiıñ

ma Dios ñecy co Dios jecy'ajty jadu'n nımay Abraham: “İich miich nyajñibijcypy co miich mnimij'ap'adamyb mnimijteedy'adamyb tüg'óciy je mayjäy huindu'mybı naax huindu'mybı cajp.” E Dios ycuydunıpy yı' y'ayuc com mic'ajt mıid, ixtı jaydëbi yajjugypıgıpy jadüg'oc jäy tıibi y'ó'ccıxy. E nañ mic'ajt mıid jaydëbi ane'mın pidägy co huen yjii'adıpy huıdıjaty ca' ca'tni.

¹⁸ Mıid co Dios anajty ti ñımäyii co ymıid'adamyb may y'ap y'oc, paady ycıxpı Abraham ti jıjp'ıxy anajty co Sara anajty y'ung'ıxa'ñ. Canaag jımıjt anajty jajıjp'ıxy co huen y'ung paadıp. Ti anajty tiempo ñajxni mina y'ung'ıxıpy. Hue' Abraham ymııbjc huıdıbi anajty Dios ti yajnimäyii co yı' mıid'idamyb may'amy y'ap y'oc. Paady ti ni'ap'aty ti nıdeedy'aty may'amy y'ap y'oc. ¹⁹ Abraham ti anajty ymıic'ajt ycıjxni com ti anajty ymıjyäııyñı. Ymıid anajty mıgo'px jımıjt, e nañ yı' ytöxyıjc Sara ni tüg anajty ti yca'ung'ıxy, per Abraham yjacmııbjcyp anajty co Dios cuyduna'ñ y'ayuc mıid yı'. ²⁰ Abraham ca' anajty ixmach yı' ymııbjcın jadu'n nej anajty Dios ymııdıty ymıic'ajt jaydëbi cuydunıp yı' y'ayuc. Chi Abraham ĩbaty capxpaty Dios. ²¹ Com Abraham ti anajty huınma'ñ ypıdägy ma Dios co yı' ymıid ymıic'ajt jaydëbi ycuydunııyb yı' y'ayuc huıdıbi yaj'ahuanııy. ²² Com Abraham ymııpjıdaacıp anajty Dios y'ayuc, paady Dios anajty ti cöbıcy Abraham, e jadu'n anajty ti yajnaxy nej jıhuııy ytudägyjäyıty.

²³ Dios ymoy Abraham jada y'ayuc huıdıbi jaybety, canan jëda'ajty Abraham yajmoy, nañ yajmoyday mayjäy. ²⁴ Nañ jadu'n jaybety

miñ jada ayuc mïd ïch ajt ycïxpï. Dios nañ xycöbïgaanim jadu'n nej jihuïy ajt ndudägyjäyïty mïd co nmïbijcïm Dios huïdibi ti yajjugypïjcy anajty jadüg'oc ajt nHuïndzin Jesucristo. ²⁵ Dios ycïyejc Jesús huen yaj'ögyï mïd ajt nbocy ycïxpï. E nañ Dios yajjugypïjc Jesús jadüg'oc jaydëbi xyaj'ahuimbijtim tudägy ma Dios.

Je nej yhuimbïdzïmni co Dios xycöbïjcm tudägyjäy

5

¹ Mïd co nmïbijcïm nmïjpïdaacïm ajt nHuïndzin Jesucristo, paady Dios ti xyaj'ahuimbijtim tudägy. E mïd co Dios ti xyaj'ahuimbijtim tudägy, paady jotcujc n'ïjtim mïd Dios. ² Co nmïbijcïm nmïjpïdaacïm Cristo, chi nbaatim je may'ajt je oy'ajt huïdibi Dios ytumyb mïd ïch ajt, e jadu'n oy n'ïjtim mïd Dios, ca' ma ti tzip. Nañ ooy njotcugïyïm, mïd co njïjp'ïjxim co nbadaanim Dios y'oy'ajtin. ³ Canan jëda'ajty nmïjotcujc'ajtim co nbadaanim Dios y'oy'ajtin, nañ jadu'n tzoc mïjotcujc'ajtim ayo'n tzaachypi. Com nejhuïyïm co nmïnajxim nyajnajxim tzaachypi, huïn'it jëbi nyajtunim mecxtujcin. ⁴ E co nyajtunim mecxtujcin, cömay najxim ma Dios, e co anajty cömay ti nnajxim, chi njïjp'ïjxim co nbadaanim oy'ajtin ma Dios. ⁵ Com njïjp'ïjxim co nbadaanim Dios y'oy'ajtin, chi ca' ndajim nmayim com Dios ti yi' yEspïritu Santo xy'adigïyïm xyjottigïyïm huïdibi xyajnejhuïyïm jadu'n nej Dios xychojcïm xyjihuïyïm.

ytundiꝑoy oga'n miid Dios, paady ycixpi je o'cin ytiꝑiy ya naaxhuiñ. Miid co tũg'óciy jāy miidundiꝑoyꝑi Dios, paady tũg'óciy jāy patcixy yi o'cin. ¹³ Janch tiy'ajt jadu'n co jāy ajcxy ytundiꝑoy jecy'ajty jayijp ca'ni anajty Dios yecy yi' ycötujcin cojaaybi, e co ca' jāy anajty ajcxy cötujcin miidity jecy'ajty, paady ca'pin tiyduñ ajcxy nej ajcxy ytundiꝑoy. ¹⁴ Ca' ñejity, oy ajcxy anajty ca' miidity Dios ycötujcin, nañ jadu'n y'o'ctay ajcxy, chondacy miid Adán, ixti yja'ty ma Moisés yxii ytiempo. Nañ o'ctay jāy ajcxy huidibi tiꝑachjaty tundiꝑoy, ca' yjadu'nity nej Adán oga'n ytundiꝑoy. Iich ajt nninix ymiid je jibicpi huidibi nbaatim ma Adán. Per ajt njemyjot njemyhuinma'ñ nbaatim ma Cristo.

¹⁵ Je pocytunii huidibi Adán yajtzondac, ca' naybadyii miid je tudägy'ajtin huidibi Dios ti xyñimooyim. Miid je pocytunii ycixpi huidibi tũg jāy ti yajtzondägy, tũg'óciy jāy öcin ti paady. Dios miid tũg yēydijc, je Jesucristo, mijmay'ajt tuñ miid jāy ajcxy ycixpi co yaj'ahuimbijtcixy tudägy, chi mayjāy tudägy'ajtin ti paady. ¹⁶ Per je tudägy'ajtin huidibi Dios xyñimooyim, ca' jadu'n naybadyii miid huidibi Adán ytuun. Miid co Adán ytundiꝑoy tũgtecy miid Dios, paady ycixpi mayjāy o'cin ti paady miid tũg pocy ycixpi. Miid co Dios ti xyñimooyim tudägy'ajtin miid Jesucristo, paady mayjāy tudägy'ajtin y'oy'ajtin ti patcixy huidibi miibijcp Cristo. ¹⁷ Miid co tũg jāy capxycömidodacy Dios, paady tũg'óciy jāy ti patcixy yi o'cin. Miid co tũg jāy, je Jesucristo, may'ajt oy'ajt tuñ co xyaj'ahuimbijtim tudägy, paady tũg'óciy jāy

ajcxy huídibi mibijcp Jesucristo ypadaangixyp jotcujc'ajtín etz nañ chinähuaangixy jiiiby tzajpjoty ma Jesús y'ane'my.

¹⁸ Míid co tüg jäy ytundigoy oga'n, paady nidüg'óciy je mayjäy ypocycäy ajcxy, e patcixy yi o'cin. Nañ tim jadu'n míid tüg jäy huídibi ti chinäy tudägy, Dios mayjäy yaj'ahuimbijty ajcxy tudägy, e ti patcixy yjugy'ajtín huídibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina xii. ¹⁹ Míid co tüg jäy capxycömidodacy Dios, paady tüg'óciy jäy ti patcixy je pocy. Nañ míid co tügpi jäy capxymíidoy Dios, paady je mayjäy tudägy'ajtín ti patcixy huídibi mibijcpi Jesucristo.

²⁰ Co Dios moy jäy ajcxy yi' ycötujcín huídibi cojaayip, chi nīgi jäy ajcxy nejhuüygixy co ypocytungixy. Je may'ajt oy'ajt huídibi Dios ytumyb, nīgi yi' y'oyity, ca'ydi je mijpocy huídibi jäy ajcxy ytungixyp. ²¹ Tim jadu'n nej co jäy ypocytungixy, huin'it ajcxy pocymíid chinaaygixy, ixti mabaad anajty y'öccixy míid ypocy ycixpi. Nañ tim jadu'n co Dios may'ajt tuuñ co yaj'ahuimbity jäy ajcxy tudägy, huin'it Dios ane'my yi' ajcxy chinaayin míid tudägy huinma'ñ, etz nañ xymöhuaanim jugy'ajtín huídibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina, co nmijpidaacim ajt nHuindzin Jesucristo huídibi yjugy'ajtín yejc míid ajt nbocy ycixpi.

O'cy míid yi' pocy ycixpi, jugy'aty míid Cristo ycixpi

6

¹ ¿Nej n'ocmíinaanim? ¿Tzoc ooy nīgi tundigooyim jigix Dios nīgi may'ajt tunipy míid íich ajt? ² Ca' jadu'n ytiy'ajtity, ca' huaad

njacpocytuunim. Co nmibijcim Jesucristo, chi jadu'n nipaady nejihuüy ti n'o'cim, e cham ca' n'ijtim pocymiid. ³ ¿Nej ca' mnejhuüygixy jada tiy'ajt? Co nnibejtim mïd Jesucristo yxï, chi n'ijtim mïd Jesucristo. Jadu'n nipaady nej jihuüy ti n'o'cim quipxy mïd Cristo co yi' y'o'cy mïd ajt nbocy ycixpi. ⁴ Co ïch ajt nnibejtim jadu'n nipaady nej jihuüy ti n'o'cim, e ti nnaaxtigüym quipxy mïd Jesucristo. Dios Teedy mïd ymic'ajtin oybi yajjugypijcy Cristo co anajty ti y'ögy, chi Cristo paty jemybi jugy'ajtin, nañ jadu'n ïch ajt ti nbaatim jemybi jugy'ajtin quipxy mïd yi', paady copicy ndzinaayim mïd jemybi jot jemybi huinma'ñ.

⁵ Co nmibijcim Jesucristo, chi n'ijtim mïd yi', co yi' ti y'ögy, jadu'n nipaady nej jihuüy ti n'o'cim quipxy mïd yi'. Co Jesucristo yjugypijcy mïd jemybi yjugy'ajtin, nañ jadu'n ïch ajt nbaatim jemybi jugy'ajtin quipxy mïd yi'. ⁶ Nejhuüym ïch ajt nej anajty jibic-jot jibic-huinma'ñ nmïd'ajtim jayjip'aty ca'ni anajty nmibijcim. Jadu'n nipaady nej jihuüy ajt njibicjot njibic-huinma'ñ ti y'ögy quipxy mïd Cristo co yi' y'o'cy cruudzcíxy. Cristo ti y'ögy mïd ajt nbocy ycixpi, jigix jëbi n'ijxmajtzim pocytunï huinma'ñ, etz jigix jëbi je pocytunï ca' xyjac'ane'mim ajt njot nhuinma'ñ. ⁷ Com pinjaty ti y'ögy, yi' ypocytunï ca' ti mic'ajt jacmïdity ma yjot yhuinma'ñ. ⁸ Pen jadu'n nipaady nej jihuüy ti n'o'cim quipxy mïd Cristo, paady ndzinähuaanim njugy'adaanim quipxy mïd yi'. ⁹ Nejhuüym co Cristo ti yjugypijcy co y'o'cy, e ca' yi' y'öga'ñ jadüg'oc. Yi' o'cin ca' ti mic'ajt jacmïdity ma Je-

sucristo. ¹⁰ Co Cristo ti y'o'cy miid jäy ypocy ycixpi, chi y'ögy tüg tecypajc miid nidüg'óciy jäy ajcxy ycixpi. Co Jesucristo yjugypijcy, chi tüg'óciy huídibi yi' ytumyb ma yi' chinaydac yjugy'ajttac, yi' ytumyb miid Dios ycixpi. ¹¹ Nañ jadu'n miich ajcxy mhuinma'ñypidaaccix jadu'n nej jihuïy ti m'öccixy, e yi' ypocytunii ca' ti mic'ajt jacmiidity ma miich ajcxy mdzinaayin. E jadachambi xii tiempo tzinaaygix miid Dios ycixpi quipxy miid Jesucristo iich ajt nHuindzin.

¹² Paady ycixpi ca' huaad xy'ane'mgixy je jibic-huinma'ñ huídibi ajcxy mninïcx yjanijot'ajtpy. ¹³ Ca' huaad mgïyejccixy yi' mninïcx ma pocytunii. Naygïyéjicigix ma Dios, ixmajtzicix yi' pocytunii. Jadu'n nipaady nej jihuïy ti m'öccixy, e ti mjugypijccixy jadüg'oc. Hue' janchtiy cïyejccix yi' mninïcx ma Dios, jaydëbi mdzináaygixipy miid ajcxy tudägy mjot mhuinma'ñ, e cuydungix Dios chojcïn. ¹⁴ Jadachambi xii tiempo ca' miich ajcxy mdzinaaygixy pocymiid, jadu'n nej jecy'ajty ajcxy mdzinaaygixy co anajty ajcxy mguydungixy Dios ycötujcïn je jecyip. Hue' janchtiy tzinaaygix miid Dios ycixpi, com Dios mij may'ajt ti tuñ miid miich ajcxy.

Tüg ijxpejt huídibi yajpatp ma n'ijtim yajtuñ

¹⁵ ¿Ti huaad nduunim? ¿Nej jëbi huaad njacpocytuunim? Com Dios mijmay'ajt ti tuñ co ti jöch ajt nbocy etz nxihuïn, e Dios ycötujcïn, je jecyip, ca' xyjacyajpocycähuim. Ca' huaad njacpocytuunim. ¹⁶ ¿Mnejhuïyb miich ajcxy jada tïy'ajt? Co ixypy pinjaty ñaygïyegyii co ytuna'ñ miid tüg huindzin huídibi mic' yajtumb,

copicy co je tumbi capxymidohuipy je yhuindzin. Nañ tim jadu'n nipaady miid pocytuni. Pen mnaygiyejci p miid pocytuni, huin'it anajty pocy xy'ane'my ma mdzinaayin, ixti mabaad anajty m'ogy miid mbocy ycixpi. Co mnaygiyéjci gixipy ma Dios, huin'it ajcxy mgapxymidohuipy Dios, e mdzinähui p ajcxy tudägy. ¹⁷ Jecy'ajty miich ajcxy anajty pocy xy'ane'mgixy, co jibic-huinma'ñ mdungixy. Nyajnajxpyich jäygidaacin ma Dios co jadachambi tiempo ti mgöbijccixy cixyot huinjot Dios ytiy'ajt huidibi xyaj'ixpijccixp, e mgapxymidoogixy Dios. ¹⁸ Cristo ti xyaj'a'oyiyi ajcxy mjot mhuinma'ñ, ca'ydi mjactzinaaygixy pocymiid. Ti mhuinma'ñ mbidaaccixy co mgapxymidohuaangixy Dios e mdzinähuaangixy tudägy. ¹⁹ (Ngapxhuijpyich miich ajcxy cham miid naaxhuiñjy y'ayuc ytiy'ajt, com ca' yajxon mhuinjihuuygixy Dios y'ayuc ytiy'ajt.) Jadu'n nej jecy'ajty co ca' anajty mmibijccixy Cristo, ooy anajty mnaygiyéjci gixy xi ya ma jibic-huinma'ñ, e mdundigooygixy xi ya miid mninix. Ooy miich anajty ajcxy miidity jibicpi ma mjot mhuinma'ñ, ooy anajty mdundigooygixy. Jadachambi xi tiempo naygiyéjci gix ma Jesucristo, jigix jëbi huaad mdungixy miid tudägy jot tudägy huinma'ñ, etz jigix jëbi huaad mdzinaaygixy miid huädz jot huädz huinma'ñ.

²⁰ Co anajty yi jibic jot jibic-huinma'ñ xy'ane'mgixy, chi ca' je oyjot oyhuinma'ñ anajty xy'oc'ane'mgixni. ²¹ ¿Ti jotcujc'ajt in miich ajcxy ti mbaatcixy co jibic jot jibic-huinma'ñ mdungixy huidibi jadachambi tiempo mdzöydu'n'ajt ip ajcxy?

Yi jibic jot jibic-huinma'ñ xyyajnicxp ajcxy ma yi o'cin. ²² Jadachambi xii tiempo Dios ti yaj'oyiy nej jëbi m'ixmájtzcixipy yi pocytunii, ca' huaad mjactzinaaygixy pocymiid. Ti m'ahuimbijtcixy Dios ytumbi, jadaayaabi tzinaayin xymöhuip ajcxy mjotcujc'ajtín. Tiydudägy cham tzinaaygix miid Dios ycixpi, e mbaadip ajcxy jugy'ajtín huidibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina. ²³ Yi pocytunii ycoju'ñ yi' je' yi o'cin. Per je huidibi Dios xyñimooyim, hue' je' je jugy'ajtín huidibi ni caminaxii ycixipy ytigoyipy co n'ijtim miid ajt nHuindzin Jesucristo.

7

Tüg ijxpejt huídibi yajpatp ma picychinaayin

¹ Miich ajcxy migügtjic huidibi ti m'ixpicy Dios ycötujcín huidibi Moisés yjaay, mnejhuuyb miich ajcxy co yi naaxhuiñyäjy ycötujcín ymiid mic'ajt ma ajt ndzinaayin, ixti mabaad anajty n'o'cin. ² Paady co tüg töxyjäy ycivilbicy miid tüg yëydijc, ca' huaad ixmach ñäy mabaad china'y yjugy'aty. Co janchtiy anajty je töxyjäy ñiyëydijc ti y'öcni, huin'it anajty ca' ocmiidiñ ñäy y'ane'min. ³ Ooy anajty mij ytundigoy je töxyjäy co ypigipy miid huingbi yëydijc pen jugy'ajtni je ñäy. Cooni janchtiy anajty ñiyëydijc ti y'ögy, huin'itni janchtiy jëbi ypicy miid huingbi yëydijc, e ca'p je' anajty ytundigoy.

⁴ Miich ajcxy nmigügtjicich, judíojäy huídibi mibijcp Cristo, jayijp co anajty ca'ni mmibijccixy Cristo, je Dios ycötujcín huídibi Moisés yjaay xy'ane'mgixp anajty ma mdzinaayin. Jadachambi xii tiempo yi jadu'mbi cötujcín ca' yi' xyjac'ané'mgixni. Jadachambi Cristo

ytıy'ajt xy'ane'mgıxp, je Cristo huıdibi Dios yajjugypıjc jadüg'oc co y'o'cy. Jadu'n miıch ajcxy nıpaady nej je töxyjäy huıdibi ñıyëydıjc ti y'ögy, e ti ypıjctıgach. Cristo miıch ajcxy xyñıgohuajc'ajtp, jıgıx jëbi mdzınaaygıxy miıd Dios ycıxpı. ⁵ Jayıjp ca'ni anajty nmıbıjcm Jesucristo ooy anajty nguyduunım huıdibi ajt nnınıcx ñıjot'ajt. Je huın'ıt tiempo anajty je jıbic-huınma'ñ xy'ane'mım ma ajt ndzınaayın. Je' je' je jıbic-huınma'ñ huıdibi Dios xycapx'adujcm miıd ycötujcın. Miıd co jıbic-huınma'ñ xy'ane'mım anajty ajt ma ndzınaayın etz xyajnicxaanım anajty ma yi o'cın. ⁶ Jadachambi xıı tiempo Dios ycötujcın huıdibi Moisés xymooyım, ca' ti mıc'ajt miıdıty ma ıch ajt, ti n'ıxmajtzım. Jadu'n nıpaady nejıhuıy ti n'o'cım, e njugypıjcm jadüg'oc. Paady nguyduunım je jemybi tıy'ajt huıdibi je Espıritu Santo xyajnejhuıyım. Canan je' anajty nguyduunım je jecy'ajtpy cötujcın.

Je pocy huıdibi ijtp ma ıch

⁷ ¿Nej n'ocmınaanım? ¿Nej janch co je cötujcın huıdibi Moisés xymooyım xyajpocytuunım anajty? Ca' yjadu'nıty. Co ıxyıpy ca' anajty nmııdıdyıch Moisés ycötujcın, ca' ıxyıpy ıch ti nnejhuıyıch co ti ndundıgooyıch ma Dios ytıy'ajt. Co ıxyıpy anajty ca' n'ocnejhuıyıch Moisés ycötujcın ma jadu'n ymınañ: “Ca' mmıgüg ni ti m'adzocıpy.” Ti ıxyıpy ndundıgooyıch, e ca' ıxyıpy nejhuıyıch ma ti ndundıgooyıch. ⁸ Miıd co ıch jecy'ajty ooy anajty nnıjot'atyıch pocytunı, paady ycıxpı ıch anajty ooy ndundıgooyıch. E jadu'n anajty nıgı ooy n'adzocyıch, e jamınam

anajty Dios ycötujcïn co ca' migüg ni ti m'adzojçipy. Co ixyipy Dios ca' jadu'n cötujcïn ti pïdägy, ni ca' ixyipy njihui'ñybicyich co ndundigooyich. ⁹ Jayijp co ca'ni anajty nhuinjihuïyich Dios ycötujcïn, huin'it tiempo ca' anajty njihui'ñybicyich nbocy. E co nbatyich Dios ycötujcïn, chi njihui'nybijcyich nbocy, e nañ ti nejhuiyich co tigoyaamich njugy'ajtïn. ¹⁰ Dios ypïdac ycötujcïn jaydëbi nbáadibich jugy'ajtïn huïdibi ca' ycixipy ytigoyipy. Per ca' jadu'n ti oyïy müd ïch. Yi cötujcïn ti xyajpocycäyich anajty, e jadu'n tigoyaambich anajty njugy'ajtïn. ¹¹ Jadu'n anajty huinma'ñ nmïdidyich co nguydundähuaamybich Dios ycötujcïn huïdibi Moisés yjayhui'm. Pero com ca' njatyich nej nguydundähuiyich, chi nbocycäyich ma Dios. Je pocytunï ti xyhuin'ïñich, e müd je' ycixpi nbadaamybich anajty yi o'cin.

¹² Tüg'óciy Dios yley etz Dios ycötujcïn huïdibi cojay ijtp, huädz yi', tudägy yi', ooy yi'. ¹³ ¿Nej tigoyaambich anajty njugy'ajtïn müd co anajty nmi'ityich Dios oybi cötujcïn? Ca' yjadu'nity. ¿Nej je Dios ycötujcïn je oybi ti huimbïdzïmy jïbic müd ïch co xyajtigoyaanich anajty njugy'ajtïn? Ca' yjadu'nity. Nïcxpich anajty ma yi o'cin müd nbocyich ycixpi. Je Dios ycötujcïn xyajnejhuïyich co o'cin nbadaamybich müd nbocyich ycixpi. Jadu'n Dios pïdacy ycötujcïn ya naaxhuiñ, jïgix jëbi jäy ajcxy nejhuihuïpy co mij ajcxy ooy ytundigooy müd Dios.

¹⁴ Nejhuiyïm co yi Dios ycötujcïn huïdibi Moisés xymooyïm, jïiby yi' chooñ ma Dios, paady yi' ooy y'oyity. ïch nninïcx yi' je' huïdibi

nijot'ajtp yí pocytuní, paady ndzinäyich pocymíid.
 15 Ca' nhuinjihuíyich huídibi ndumywich. Yí oybi huídibi njatunaamywich, ca' njatyich nej ndunípyich. Yí jíbicipi huídibi ca' y'oychojcnity, yí ndumbyich. 16 Co nduñich huídibi ca' ndzocyich, jadu'n niquëxígy co Dios ycötujcin ooy oy yí, tudägy yí. 17 Canan jotcujc íich jadu'n co nbocytuñich. Yí pocy'adzojcin huídibi nmíidich ma njot nhuinma'ñ, yí yí xyajtundigooywich. 18 Nejhuíywich co ca' ti oybi yajpaady ma íich nninícx. Ooy njatzocyich co oybi njatuna'ñich, per ca' njatyich nej oybi ndunípyich. 19 Je oybi huídibi njatunaamywich, ca' njaty nej ndunípyich. Je jíbicipi huídibi ca' ndzocyich, je' ndumywich. 20 Co yí nduñich huídibi ca' ndzocyich, yí je' je pocytuní huídijaty njot'ájtibich nhuinma'ñ'ájtibich, yí xyajtundigooywich.

21 Nbaatypich tüg tíy'ajt, co njatunaamywich oyhuinma'ñ, jípy jíbicipi nbaadyich ma njot nhuinma'ñich. 22 Jotjoty huinma'ñyoty ooy nmíxondägyich Dios ycötujcin. 23 E nañ míidich jotjoty huinma'ñyoty yí jíbicipi huídibi mí'íjxtinaayb je oybi. Yí tundígoyí yajpatp ma íich nninícx. Yí nninícxich yajpatp pocymíid.

24 Paady ca' njotcújigych. ¿Pín jébi xyñihua'ñich xyajnídzögibich ma jadayaab nninícxich huídibi xyajnícxpich ma yí o'cin? 25 Dioscojuyip nyaj-najxypich ma Dios co Dios, míid ajt nHuindzin Jesucristo, xyñihuaanim ma jada jíbicipi huídibi ajt nninícx xyñí'jot'ajtim. Paady míid n'oyjot n'oyhuinma'ñ nguyduñich Dios ycötujcin. Míid nninícxich nijot'atyich pocytuní.

8

Je jugy'ajt mïid je Dios yjihu'i'ñ ymic'ajt ycixpi

¹ Jadachambi tiempo janchtiy Dios ca' tza-achytuna'ñ yi jäy ajcxy huidijaty tú'ciy ijtp mïid Cristo Jesús, huidibi ajcxy cuydumb Espíritu Santo chojcin, e ca' ajcxy tungixy nej je ninícx nijot'ajtcixy. ² Je Espíritu Santo ti xyyajpidzimim ma yi pocytuni etz ma yi o'cin huidibi yi jecy'ajty cötujcin ti xymooyim. Je Espíritu Santo xya-jtzinaayim huinixi, ïch ajt huidibi ijtp tú'ciy mïid Jesucristo. ³ Mïid co ïch ajt ooy ninícx ñijot'aty jibicpi, paady Dios xymooyim ycötujcin jecy'ajty jaybety. Per je naaxhuiñyjäy yajtigoy ajcxy je cötujcin ymajaa, e ca' ymadacy nicxy xya-jtzinaayim mïid tudägy jot huinma'ñ. Paady Dios yquejxy yci'm'ung huidi ti chinäy ya naaxhuiñ mïid ñinícx jadu'n nej ïch ajt nmïidity nninícx, jigix jëbi ndzinaayim mïid huädz jot huinma'ñ. Jadu'n Dios y'ung chinay mïid ñinícx, per ca' ni ti bocy anajty mïidity. E yi' ti y'ögy mïid ajt nbocy ycixpi, e jadu'n yajtigoy je pocy huidibi ajt nigix'ajtim. ⁴ Jadu'n Dios ytuuñ jigix jëbi xya-jtzinaayim mïid tudägyjot tudägyhuinma'ñ jadu'n nej yi' ycötujcin y'ane'my. Mïid co nmïid'ajtim Dios yjihu'i'ñ ymic'ajt ma ajt njot nhuinma'ñ, paady jëbi huaad ndzinaayim mïid tudägy-jot tudägy-huinma'ñ.

⁵ Yi jäy ajcxy huidibi ca' mïidity Dios yjihu'i'ñ ymic'ajt ma yjot yhuinma'ñ, hue' ajcxy ycapxymidooyb je jibicpi huidibi ajcxy ñinícx ñijot'ajtpy. Yi jäy ajcxy huidibi tzinaayb mïid Dios yjihu'i'n ymic'ajt ma yjot yhuinma'ñ, hue'

ajcxy ycapxymidooyb je Espíritu Santo. ⁶ Yi jāy ajcxy huidibi capxymidoob je jibicpi huidibi ajcxy ñinicx ñijot'ajtpy, hue' ajcxy ypadaangixyp o'cin. Yi jāy ajcxy huidibi capxymidoob je Espíritu Santo, hue' ajcxy ypadaangixyp jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy, etz nañ ypadaangixyp jotcujc'ajtin. ⁷ Yi jāy ajcxy huidibi capxymidoob je jibicpi huidibi ajcxy ñinicx ñijot'ajtpy, hue' ajcxy Dios ymidzip'ajtpy, ca' capxymidohuaangixy Dios ycötujcin. Ni ca' jajtcixy nej ajcxy capxymidóogixipy Dios ycötujcin. ⁸ Ca' Dios jāygidägy yi' ajcxy chinaayin huidibi ajcxy capxymidoob je jibicpi huidibi ajcxy ñinicx ñijot'ajtpy.

⁹ Per miich ajcxy ca' mgapxymidoogixy je jibicpi huidibi mninicx nijot'ajtpy. Com miich ajcxy mmid Dios yjihui'ñ ymic'ajt ma mjot mhuinma'ñ, e mguydungixpy je Espíritu Santo chojcin. Huenpinity huidibi ca' müdity Cristo yjihui'ñ ymic'ajt ma yjot yhuinma'ñ, ca' yi' y'ity müd Cristo. ¹⁰ Pen miich ajcxy ijtp müd Cristo, yi mjogy'ajtin ajcxy ca' ycixipy ytigoyipy nimina, müd co Cristo ti xyaj'ahuimbijtcixy tudägy ma Dios yhuinduu. Yi mnaaxnicx cixamb tigoyamb yi'. ¹¹ Pen ijtp ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ je' yjihui'ñ ymic'ajt je huidibi yajjugypijc jadüg'oc je Cristo co y'o'cy. Nañ jadu'n miich ajcxy Dios xyajjugypigaangixy jadüg'oc, co anajty ti m'öccixy, müd yi' yjihui'ñ ymic'ajt huidi yajpaatp ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ.

¹² Müd co nmüd'ajtim Dios yjihui'ñ ymic'ajt paady ycixpi, miich ajcxy migügtijc, copicy ngapxymidoohuim je Espíritu Santo, e ca' huaad

ngapxymidoohuim je jibicpi huudibi ajt nninixc ñijot'ajtpy. ¹³ Pen ooy ajcxy xytimy'ane'mgixy je jibicpi huudibi ajcxy mninixc ñijot'ajtpy, co m'öccixipy, yi mjogy'ajtín cixip tigoyip yi'. Per pen miid Dios yjihui'ñ ymic'ajt miich ajcxy myajtigoy je jibicpi huudibi mninixc ñijot'ajtpy, co m'öccixipy, yi mjogy'ajtín ajcxy ca' yi' ycixipy ytigoyipy.

¹⁴ Tüg'óciy pinjaty ajcxy capxymidoob je Espíritu Santo, Dios yi' ung'ajtip ajcxy. ¹⁵ Je Espíritu Santo huudibi miich ajcxy xy'adigiiygixp xyjottigiiygixp, ca' xychaachtungixy e nañ ni ca' mdzinähuaangixy miid tzig'iñ jihu'iñ. Ca' miich ajcxy jadu'n paady nej tumbidijc huudibi ooy tzigiiygixy yhuindzin. Co je Espíritu Santo yajpaady ma ajcxy mjot mhuinma'ñ, jadu'n nipaady nejihu'iy miich ajcxy Dios xy'ung'adyii. E com nm'id'ajtim Dios yjihui'ñ ymic'ajt, je' jadu'n xyajmínaaním: “¡Dios Teedy!” ¹⁶ Je Espíritu Santo tiy'ajt yejcp ma ajt njot nhuinma'ñ, je' jadu'n xyajmínaaním co Dios xy'ung'ajtim. ¹⁷ Pen iich ajt Dios xy'ung'ajtim, chi nbadaaním it lugar quipxyi miid Cristo jüby tzajpjoty ma Dios yajpaady. Pen nmínanjxim nyajnajxim tzaachypi jadu'n nej Cristo mínajxy yajnajxy tzaachypi, chi nbadaaním Dios y'oy'ajtín quipxyi miid Cristo.

¹⁸ N'a'ixiiybich co yi' tzaachypi yi' ayo'n huudibi nmínanjxim nyajnajxim ya naaxhuiñ, ca' yi' ytim ytiiyty, ca' ninej yquipxyjatyty je oy'ajtín etz mijjotcujc'ajtín huudibi Dios xyaj'ixaaním je huin'it xi co Cristo anajty ymiñ jadüg'oc. ¹⁹ Tüg'óciy tijaty ya naaxhuiñ huudibi Dios ti yajcojy yaj'oyiy, y'aa'ijxpy yijp'ijxpy ajcxy mína

Dios ymöhüánigixy y'oy'ajtin ymij'ajtin yi jäy ajcxy huidibi ajcxy Dios ung'ajtip. ²⁰ Tüg'óciy tijaty Dios ti yajcojy yaj'oyiy ya naaxhuiñ, hue' je' yjugy'ajtin cixamb tigoyamb, ögam tïdzam. E canan ci'm jadu'n tzocy, hue' je' Dios jadu'n ti yajnigödugiy. Per ca' yjugy'ajtin ycixipy ytigoyipy tu'ciyi hue' ajcxy y'aa'ijxpy yjijp'ijxpy co padaangixy oy'ajtin jadüg'oc. ²¹ Co anajty Dios yaj'oyiy nej jëbi ajcxy chinaaygixy, e ca' y'öccixipy, ca' ytïitzcixipy, etz ca' ypügixipy, chi ajcxy padaangixy oy'ajtin etz jotcujc'ajtin quipxyi mïd je jäy ajcxy huidibi Dios ung'ajtip. ²² Com nejhuïyim co ixti chambaad tüg'óciy huidijaty Dios yajcojy yaj'oyiy ya naaxhuiñ yjihuïyb tzaachypi, e ca' yjotcujc'ajtcixy. Tim jadu'n nipaady nej tüg töxyjäy paady tzaachypi co yhuaad'ajtni mina y'ung yajma'xung'adañ. ²³ Canan yi naaxhuiñybi huidi Dios yaj'oyiy yi'yi tzaachypi jihuïyb, nañ jadu'n ïch ajt huidijaty mïd'ajtp Dios yjihui'ñ ymïc'ajt, huidibi Dios xymooyim jayijp'aty ca'ni anajty nyajtigajtzim nninïcx. Nañ ïch ajt tajim mayim njïyim nyaaxim ixti cooni anajty Dios xyajtigadzaanim ajt nninïcx etz xycöbïgaanim ma yi' y'it jüby tzajpjoty, e xymïd'idaanim ajt jadu'n nej yci'm'ung. ²⁴ Mïd co n'aa'ijxim njijp'ijxim co Dios xyajnidzögaanim ajt n'alma, paady ti nbaatim jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy. Co ixypy ti nbaatim huidibi anajty njijp'ijxim, ca' ixypy njacjijp'ijxim co nbadáanimni. Com ca' pïn jacjijp'ijxni co padaanip je huidibi ti ocpatpi. ²⁵ Per co njijp'ijxim co nbadaanim huidibi ca' nmïd'ajtim, huin'it

n'ahuijxim m̄id mecxtujc̄in cooni nbaatim.

²⁶ Tim jadu'n nej jotcuje'ajt̄in nbadaanim co njjip'ijxim hūidibi Dios xymōhuaanim, nañ tim jadu'n je Esp̄iritu Santo xypubejt̄im xypudiḡiym co n̄jotmetzc̄iym, com ca' njajt̄im nej jēbi huaad Dios nm̄ibijctzoohuim nej ypadyi. Paady je Esp̄iritu Santo xycodinaayim ma Dios, ym̄ibijctzooyb je Dios m̄ictāgy m̄id ḥch ajt yc̄ixpi m̄id j̄iym yaax̄in, hūidi ca' huaad yajcapxp̄idzimy m̄id m̄iydac̄in. ²⁷ Dios ñejhūiym ti jot ti huinma'ñ jāy ajcxy ym̄id. E Dios nañ huinjihūiym t̄ug'óciy ayuc hūidibi je Esp̄iritu Santo yajnaxyp ma yí'. Je Esp̄iritu Santo yp̄ijctzooyb may'ajt jabom jabom ma Dios m̄id t̄ug'óciy je m̄ibijcp̄id̄ic̄ yc̄ixpi. Nañ jadu'n p̄ijctzoy jadu'n nej Dios tzocy jāygidāgy.

M̄ij madaac̄in ma m̄ibijc̄in

²⁸ Yí jāy ajcxy hūidibi m̄ijp̄idacp Dios, hūidibi ajcxy Dios ti huin'ixy, jēbi chinaayḡixy jadu'n nej Dios jāygidāgy ajcxy chinaayin. Nejhūiym co huent̄imtiij̄ity hūidibi yí' ajcxy ym̄inajxpy yajna-jxpy, pen j̄ibicp̄i o pen oybi, Dios jadu'n ti a'ix̄iy co huen m̄inajxc̄ixy yajnajxc̄ixy m̄id yí' ajcxy y'oy'ajt̄in yc̄ixpi. ²⁹ Je' yí' ajcxy hūidibi Dios ti yhuin'ixy, je' yí' ajcxy hūidibi Dios ñejhūiym jayjpn̄i co ym̄ibiga'ñy y'ayuc. Dios jadu'n tumb ma yí' ajcxy yjot yhuinma'ñ jaydēbi yquipxyjatȳy ajcxy yjot yhuinma'ñ m̄id Dios y'ung, jadu'n nej yí' yjot yhuinma'ñ m̄id̄ity. ³⁰ Yí mayjāy hūidibi Dios yaj̄niḡoduḡiym ca'ni anajty naaxhūiñybi chondacy co ytuna'ñ m̄id yí', yí' ajcxy Dios huin'ijxi. Yí mayjāy hūidibi Dios ti yhuin'ijx̄iḡixy, nañ Dios yí' ajcxy yaj'ahuimbijtp̄ tudāgy. E yí mayjāy hūidibi

Dios ti yaj'ahuimbity tudägy, nañ Dios yi' yajquipxyjatytihuaanip ajcxy y'oy'ajtın miid yi' y'ung y'oy'ajtın.

³¹ ¿Ti jada' njacjıpp'ıjxım ti jada' njactzojım? Ca' ni ti. Pen Dios ıch ajt xypubejtım xypudıgııyım, ¿pın ıch ajt jėbi xymımadaacım? Janch ni ca pın. ³² Dios ıxtı yci'm'ung ti yecy miid ıch ajt ycıxpı, co oy y'o'cy miid ıch ajt ycıxpı, co oy y'o'cy ma yi' cruudz miid nidüg'óciy ajt nbocy ycıxpı. Paady janch janch co Dios xymöhuaanım tüg'óciy oybi quipxyjaty miid yi' y'ung, Jesucristo. ³³ ¿Pın jada' jėbi ocııy je jäy ajcxy huıdibi Dios ti huın'ıxy? Ca' ni pın. Com Dios ci'm yi' ti yaj'ahuimbıjtıy tudägy. ³⁴ ¿Pın yi' ajcxy jėbi ocyajpocycäy? Ca' ni pın. Com Cristo o'c je' miid ajt nbocy ycıxpı, etz yjugypıjcy jadüg'oc, e jadachambı xıı tiempo yajpaady a'oy'amy ma Dios ymıjc, e yi' ane'mdaayb tüg'óciy. E Cristo ıch ajt xyñıbjctzohuııyım, ypijctzooyb may'ajt ma Dios miid ıch ajt ycıxpı. ³⁵ Com Cristo ooy xychojım xyjıhuııyım, paady ni nej ca' xy'ixmadzaanım. Huen ti ndımpaatım ca' xy'ixmadzaanım. Oy ıxyıpy tzaachypı ayo'n nminajxım nyajnajxım, oy ıxyıpy tajın mayın nbaatım; oy ıxyıpy jäy xy'ixhuıdijtım xypahuıdijtım; oy ıxyıpy yuu ayo'n nbaatım; oy ıxyıpy huit tucxy nyajmayjajtım; oy ıxyıpy tzig'iñ nyajnajxım; oy ıxyıpy jäy xytımyyaj'o'cim. Oy ti ayo'n ndımbaatım, Cristo ca' xy'ixmadzaanım. ³⁶ Com jadu'n ymiñ jaybety ma Dios ñecy ma jadu'n ymiñañ:

Miıd miıch, Huındzın Dios ycıxpı, je nmıdzipıch xyjatytımyyaj'ögaambıch xım tzuım.

Jadu'n ñich ajcxy nej cöbixy huídibi yajnicxip
ma yaj'öctac co yaj'öga'ñyii.

37 Ca' ti ayo'n nbadaanim. Nmimadactähuaanim
tüg'óciy ayo'n, mïd co Cristo xychojcm
xyjihuiyim. 38-39 Janch nejhuiybich tiydudägy
co Dios xychojcm xyjihuiyim. Ca' ji ni pin
jëbi huaad xypijc-huäcxim ma Dios chójcin, oy
ixyipy nja'o'cim; oy ixyipy njajugy'ajtim; oy
ixyipy xymidzip'ajtim ángel ajcxy etz jacjadyii
huídibi mic'ajt mïd jiiby tzajpjoty. Ca' ajcxy jëbi
huaad xypijc-huäcxim ma Dios, ni ti huídibi ji
ijtp cham, ni je huídibi mimb cidacp, ni yi' jëbi
xycapijc-huäcxim ma Dios chojcin. Ajt nHuindzin
Jesucristo ti xyajnejhuiyim jadu'n nej Dios
xchojcm xyjihuiyim co y'o'cy ma yi' cruudz mïd
ajt nbocy ycixpi.

9

Dios ti huin'ixy yi Israel jäy ajcxy

1-2 Nmïdich je Cristo ytiy'ajt, nyajnijayiybich
miich ajcxy yi' ytiy'ajt, ca' n'indägyich, co ooy
ndajy nmayich mïd n'amigügtijcich ycixpi je
Israel jäy co ajcxy ca' cöbiga'ñ je Cristo. Nañ Dios
yjihuí'ñ, je Espíritu Santo, tiy'ajt yejcp ma ñich njot
nhuinma'ñ co jadu'n tajin mayin njihuíyich mïd
yi' ajcxy ycixpi. 3 Com tajy may nayjihuiyijich
mïd ñich n'amigügtijc, ñich nmigogajp, ixti
njaccodinähuaamybich ajcxy ma Dios mïd ypocy
ycixpi, ixti jëbi ixypy Cristo nja'ixmachich mïd yi'
ajcxy ycixpi, ixti jëbi ixypy Dios xychaachytuñich
mïd yi' ajcxy ypocy ycixpi, co ixypy jëbi Dios
pocyhuinmecxy ajcxy. 4 Com hue' je' ajcxy Israel

y'ap'ajtip y'oc'ajtip, Israel jäy ajcxy. Hue' anajty ajcxy Dios ti ycöbigyii jadu'n nej jihuïy yci'm'ung, Dios anajty ajcxy ti ñi'ijxcidägyii, y'ijx ajcxy Dios y'oy'ajtin. Dios nimay ajcxy co ycuend'adip. Dios ajcxy jadu'n yajni'ixiiyi nidüg'óciy tiy'ajt nej ajcxy jëbi huaad Dios huindzigïy, e Dios yajhuinhuaniiy Israel jäy ajcxy je Cristo. ⁵ Nañ hue' ajcxy ymij'ap'ajtip ymijteedy'ajtip ñich ajt nmij'ap nmijteedy; je Abraham, Jacob, etz David, e ma je' ymiñ ajcxy, ji ymiñ je Cristo, e je' je' Dios ajtp, yi' tüg'óciy ane'mdaayb jii by tzajpjoty etz ya naaxhuiñ. Je Cristo capxpaady y'idipy huinixii.

⁶ Co jadu'n mina'ñich co may ajcxy Israel jäy ca' ajcxy Dios yjäy'adyii tiydudägyi, ca' jadu'n mina'na'ñich co Dios ca' cuyduñ yi' y'ayuc huïdibi yajhuinhuaniiy Abraham etz Moisés. ⁷ Canan nidüg'óciy Abraham y'ap y'oc padañ je oy'ajt huïdibi yajhuinhuaniiy Abraham, com jadu'n yjaybetyity ma Dios ñecy. Dios jadu'n nimay Abraham: “Yi mmang, Isaac, ti nhuin'ixyich jëbi y'ap y'oc paady je oy'ajt huïdibi ti nyajhuinhuaniiy.” ⁸ Co Dios jadu'n nimay Abraham, paady yci xpi nejhuïyim co ca' nidüg'óciy Abraham y'ap y'oc jëbi naydijyii Dios y'ung. Jëyi Isaac y'ap y'oc jëbi ñaydijyii Dios y'ung com Dios yajhuinhuaniiy co may'ajt tuna'ñ mïd yi' ajcxy. ⁹ Com jadu'n yjaybetyity ma Dios ñecy co Dios nimay Abraham: “Nihuimbidaamybich ma je tiempo huïdibi ti n'agapxtucyich, e huin'it mdöxyijc Sara y'ungbaadip.”

¹⁰ Ji jadüg tiy'ajt. ñich ajt nmij'ap Isaac ytöxyijc Rebeca metz ymang paty. ¹¹ Dios yhuin'ijx je

jacmutzpi ca'ni anajty yma'xung'aty, e ca'ni anajty ñiguëxïgy ti huinma'ñ ymïid, oyhuinma'ñ o jibic-huinma'ñ. Dios ninigoob anajty jayijpni ti huin'ixy je jacmutzpi. ¹² Com Dios ñimay je Rebeca co je jacmutzpi y'ane'mamyb y'ajch ma ca'ni anajty Jacob yma'xung'atyñi. ¹³ Tim jadu'n nej jaybety ymiñ ma Dios ñecy, Dios jadu'n mïnañ: “Jac ñigi ti ndzocyich Jacob, ca'ydi Esaú.”

¹⁴ ¿Nej n'ocmïnaanïm? ¿Dios ca' tïybi tuñyi? Ca' yjadu'nity. Dios tïydudägy ytuñ. ¹⁵ Com jadu'n Dios ñimay Moisés: “Nba'ayohuipyich ninigoobi pinjaty ndzocyich.” ¹⁶ Co Dios jadu'n ñimay Moisés paady nejhuiyïm co canan paady ycixpi Dios pa'ayohua'ñ jay mïid co ajcxy chachñaymija'ïjxigixy co tunaangixy oyhuinma'ñ. Hue' je' Dios pa'ayo'n tuñ mïid jäy ajcxy ninigoob co jadu'n tzocy. ¹⁷ Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy co Dios jadu'n ñimay je Egipto rey:

ïich miich ti nmöy m'ane'mïn, jigix jëbi jäy ajcxy ixipy je mij ayo'n huïdibi ndunaamybich ma miich mnaax mgajp, huin'it jäy ajcxy capxpaady xyaj'idipy huindu'ñybi ñaaxhuiñ.

¹⁸ Dios ypa'ayooyb je' pinjaty chojcpy, e nañ jadu'n yjot yajjuuni pin jadu'n yajmidzocy.

¹⁹ Huin'it miich ajcxy xyñimähuibich: “Peni janch yjadu'nity, ¿ti co Dios jadu'n jadüg'oc pocy'ixy jäy? ¿Pin jada' occapxhuimbïdïp nej yi' tzocyi?” ²⁰ Miich jäy, ¿mbïn miich co ti myajcapxycoja'ñ myaj'ayuccoja'ñ mïid Dios? ¿Nej jëbi pochytüdzt ñimäy je pin anajty ti yajcojyïi? “¿Nej co jadu'n ti xyajcojyich?” ²¹ Tüdzyajcojpi yi' yaj'oyïyb je mo'ntz nej tim tzocy. Pen yajcojamyb

tüdź oybi tzooyatypi, yajcojpy je'. Peni yajcojamyb tüz huidibi ca' oyjatyity, yajcojpy je'.

22-24 Tim jadu'n nej je tüz yajcojpi yaj'oyii mo'ntz nej tzocy, nañ jadu'n Dios tuñ miiid jäy nej tzocy. Dios ti yajcojy jäy, e miiid ymic'ajt jëb tzaachytuñ miiid ypocy ycixpi. E co jadu'n tzaachytunipy, chi ñiguëxigipy yi' ymic'ajt. Dios ooy jecy ti jamimecxtucy ajcxy huidibi paatip co Dios chaachytuniiyb ajcxy. Com Dios ti yajcojy jäy paady jëb nañ jadu'n pa'ayoohuipy etz may'ajt tunipy miiid yi' ajcxy, jëbi ajcxy paadip yi' y'oy'ajtin. Dios iich ajt ti xyhuin'ijxim nijëjity judíojäy, etz nijëjity huidibi ca' yjudíojäyity, jëbi ajt n'alma nidoocin paady. 25 Com jadu'n jaybety ymiñ ma Oseas ñecy ma Dios jadu'n ymiñañ:

Yi jäy ajcxy huidibi iich ca' anajty njäy'adyii, njäy'adaanibich cham. Yi jäy huidibi ca' anajty ndzocyich, ndzogaanibich cham.

26 E nañ jadu'n jadüg'it Oseas cojay: “E je jäy ajcxy huidibi anajty tzinaayb ma canaag naax cajp huidibi anajty ca' Dios yjäy'adyii, jëb ñaydiyii Dios yjäy, je Dios huidibi huinixii tzinaayb.”

27 Nañ jotmay miiid co Isaías jada tiy'ajt ycojay ma ñecy ma jadu'n ymiñañ: “Oy ixypy ajcxy ti yjamayy jadu'n nej tzaa'ung yajpaady ma mejy ypa', nihueñ ajcxy y'alma nidoocin padañ. 28 Com Dios mic ooy cõtucin miiidity, e ca' mimecxtugipy jäy ajcxy ypocytunii huinixii. E mic'amy tzaachypi möhuañ naaxhuinyjäy miiid ypocy ycixpi co anajty xii tiempo paatni mabaad agapxtujcy.” 29 Isaías ñajtzcapxiiy jadu'n jecy'ajty:

Pen ca' ixyipy je Huindzin Dios huídibi ane'mdaayb jüby tzajpjoty etz ya naaxhuiñ, capubejty yi Israel jäy, co ca' ycajacyajtzooci nijëjity ajcxy, ycacödigoyday yi' ajcxy, tim jadu'n nej je jäy ajcxy yjajty jim ma Sodomo cajp etz Gomorra cajp, cödigoyday ajcxy.

Yi judíojäy ajcxy etz Jesucristo y'ayuc ytiy'ajt

³⁰ Jadu'n jëbi mhujnjihuiygyixy huídibi ti nyajnijaygyixy jadu'n nej Dios ytun müd jäy ajcxy. Yi jäy ajcxy huídibi ca' yjudíojäyity, huídibi ca' cuyduñ Dios ycötujcin je jecyip, co ajcxy mijpidägy je Cristo, chi ajcxy paady tudägy'ajtín ma Dios. ³¹ Per yi judíojäy ajcxy huídibi jip'ijxp co tudägy'ajtín padaangixy müd co tzachcuydungixy Dios ycötujcin je jecyip, ni ca' ajcxy mimadägy cuyduñdähuiipy, e ca' ajcxy tudägy'ajtín paady ma Dios. ³² ¿Na'amy co ca' ajcxy mimadägy cuyduñdäy Dios cötujcin? Je' co ajcxy ca' mijpidägy huídibi Dios ti tuñ müd yi' ajcxy ycixpi. Hue' ajcxy tijy co tudägy'ajtín padaangixy ma Dios müd co tzachcuydungixy Dios ycötujcin je jecyip. Hue' ajcxy ayo'n ypadamyb co ca' Cristo cöbijccixy, tim jadu'n nej jäy ayo'n paady co ycönepy ma tüg tzaa. ³³ Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy, ma Dios jadu'n ymina'ñ:

Nguexaamybich jim Jerusalén tüg jäy. Mayjäy ca' mijpidäga'ñ je jäy, e ayo'n ajcxy ypadamyb ma ich. Tim jadu'n nej ixyipy ti nbidägyich tüg tzaa ma jäy ajcxy huaad ycönepcixy, e chi yciday ajcxy. Tüg'óciy jäy pinjaty mijpidaacp je jäy huídibi nbidägaamybich

jim Jerusalén, hue' ajcxy yi' ca' ayo'n pada'ñ
ma ñich, nbocyhuinmecxaamybich yi' ajcxy.

10

¹ Miich ajcxy nmigügtjicich, ooy ndzocyich
cixyjot huinijot co yi Israel jäy nidüg'óciy pada'ñ
y'alma ñidzoocin. Ooy ñich ñigi Dios nmibijctzoy
müd yi' ajcxy ycixpi. ² Jëbi ndiy'ajt yecyich co yi
Israel jäy ooy ajcxy Dios jayajmij'ajtcixy. Hue'
janchtiy ca' ajcxy huinjihuïyi Dios ytiy'ajt. ³ Com
nejhuñiyb ajcxy co Dios yajpocyñihuádzamyb
jäy ajcxy, hue' ajcxy ca' huinjihuïy nej Dios
yhuinma'ñ müdity. Ci'm anajty chachhuinma'ñ
ixtaaygixy nej ajcxy jëbi ñayyajpocyñihuádzigixipy.
Ca' anajty ajcxy cöbicy Dios ytiy'ajt nej jëbi huaad
ñayyajpocyñihuádziyb.

⁴⁻⁵ Yi judíojäy ajcxy ca' huinjihuïygixy co je
Cristo y'oy ya naaxhuiñ, e chi yajtigooyi Dios
ycötujcin ymic'ajt huídibi Moisés yjay, jigix jëbi
tüg'óciy jäy pinjaty mijpidaacp Cristo ytiy'ajt, huin'it
ajcxy paadip tudägy'ajtín. Moisés yjayhui'm
ma jadu'n ymina'ñ: “Je pinjaty cuydumb je
Dios ytiy'ajt, jim mic'ajt paadipy müd chinaayin
ycixpi.” ⁶⁻⁷ Per yi jäy ajcxy huídibi mijpidaacp
Cristo etz cuyduni yi' ytiy'ajt, yi' ajcxy ymina'ñ:
“Ca' huaad judíojäy ajcxy yminaangixy jotjoty
huinma'ñyoty: ¿Pin ocpättigihuiip tzajpjoty nicx
je Cristo yajtzoon? o ¿Pin nicxamb ca'oydactuuby
ma ajcxy öcpidijc y'ity e yajjugypigaanip je Cristo?”
⁸ ¿Nej Dios y'ayuc ymina'ñ? Jadu'n Dios y'ayuc
ymina'ñ: “Ti mmidooy miich ajcxy Dios y'ayuc
ytiy'ajt ma mgi'm'ayuc, ti jäy ajcxy capxhuäcxy
ma miich, ti mmido'mbijccixy.” Pues jada je'

je y'ayuc t̄iy'ajt nej jēb mijpidaaccixy Cristo, hūidibi t̄iy'ajt #ch ajcxy ngapxhuācxp. ⁹ Pen miich mgapxyp̄idz̄imyb mayjāy agujc co miich ajcxy Jesús mHuindz̄in'adyii, etz mm̄ib̄ijc̄py ajcxy ma mjot mhuinma'ñ co Dios t̄i yajjugyp̄ijcy Jesús co y'o'cy, huin'it m'alma paad̄ip ñ̄idzooc̄in ma Dios. ¹⁰ Co mm̄ijp̄idāḡipy Jesús cixȳjot huin̄ijot huin'it Dios xyajpoc̄yñ̄ihuād̄z̄ipy. Co mgapxyp̄idz̄im̄ipy mayjāy agujc co miich mijp̄idāgy Cristo Jesús, huin'it ȳi m'alma ñ̄idzooc̄in pada'ñ.

¹¹ Com jaybety jadu'n miñ ma Dios ñ̄ecy, ma jadu'n ym̄inañ: “Nidūg'oc̄iy jāy hūidijaty mijp̄idac̄p je Cristo, ca' ajcxy ayo'n pada'ñ ma Dios.” ¹² Jēbi nidūg'oc̄iy jāy mijp̄idāgy je Cristo Jesús com Dios tú'c̄iy yajhuinhuan̄iy poc̄yñ̄huaatz̄in ma ȳi jud̄iojāy etz ma hūidi ca' yjud̄iojāȳity. Ji tūg Huindz̄in je Jesucristo hūidibi niHuindz̄in'ajttaayb. Jesucristo may'ajt oy'ajt tunam mijcajee m̄id huent̄imp̄injāȳity p̄injaty p̄ijczoob pubejt̄in ma Dios m̄id ȳi yxī. ¹³ Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñ̄ecy, ma jadu'n ym̄ina'ñ: “Nidūg'oc̄iy jāy p̄injaty Dios m̄ib̄ijctzoob m̄id Huindz̄in Jesucristo yxī, ȳi ajcxy y'alma paad̄ip ñ̄idzooc̄in.” ¹⁴ ¿Nej jēbi jāy ajcxy occohuan̄iy Jesucristo co huen y'alma ñ̄idzōgy, pen ca' anajty t̄i m̄ib̄ijc̄i je ȳt̄iy'ajt? Pues ca' yjadu'n̄ity. ¿Nej jēbi jāy m̄ib̄icy Jesucristo pen̄i ca'ni ajcxy am̄ido'ij̄t̄i y'ayuc? Pues ca' yjadu'n̄ity. ¿Nej jēbi jāy ajcxy m̄idooḡixy Jesucristo y'ayuc, pen ca' p̄in capxhuācx̄y ma ȳi ajcxy? ¹⁵ ¿Nej jēbi jāy ajcxy capxhuācx̄y Jesucristo y'ayuc ȳt̄iy'ajt, pen ca' p̄in yquexȳii ayuccapxhuācx̄p̄i? Com jaybety jadu'n

ymiiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymĩnañ: “Ooy oy jāy ñajjihuiyii co pinjaty mimimb mija'tp oybi tiy'ajt, pinjaty capxhuäcxp oybi tiy'ajt ma yi' ajcxy.”

16 Per ca' nidüg'óciy jāy mibicy je oybi tiy'ajt, com Isaías jadu'n cojay ma ñecy ma jadu'n ymĩnañ: “Huindzin Dios, ¿pin ti mijpidägy iich ajcxy n'ayuc?” 17 Cooni jāy ajcxy capxhuäcxy Jesucristo ytiy'ajt ma jāy chĩnaaygixy, huin'it ajcxy ymibijccixy com ti amido'ijtcixy je tiy'ajt.

18 Per n'amidooybich miich ajcxy: ¿Nej ca' jada' yi judío jāy ajcxy midoy Dios ytiy'ajt? Janch jadu'n ti ajcxy jamidoy, com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy ma jadu'n ymĩnañ:

Ti capxhuäcxy ajcxy Dios y'ayuc ytiy'ajt huindu'mybi naaxhuiñ. Ti ajcxy Dios y'ayuc midodaayi huindu'mybi naaxhuiñ.

19 Jadüg'oc n'amidoogixy: ¿Nej ca' Israel jāy jada' ajcxy nejhuüy Dios ytiy'ajt? Ñejhuüyb ajcxy. Com jecy'ajty Moisés ycojay ma ñecy ma Dios jadu'n ymĩnañ:

Nyajpocynĩhuaatztähuibych yi jāy ajcxy huidibi ca' iich njäy'adyii, e huin'it miich ajcxy cohuindoyi mjihuĩhuipy miid yi' ajcxy ycixpi. Ndunipyich may'ajt mid yi' ajcxy, e huin'it miich yi' ajcxy mmijotmädi.

20 Jadu'n jadüg'it Isaías cojay ma yi' ñecy, ma Dios jadu'n ymĩnañ:

Yi jāy ajcxy huidibi ca' xy'ixtäyich, ti xypaadyich ajcxy. Ti nyajniguëxigyich ndiy'ajt ma yi jāy huidibi ca' xynidiy xyajtiiyich.

21 Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy, ma Dios jadu'n nigapxy yi Israel jāy co jadu'n ymĩnañ:

Jabom jabom ti njamimecxtucyich yi Israel jäy ajcxy. Ti njayajnimäyich ïich ndiy'ajt, e ca' ajcxy mijpidägy. Hue' ajcxy ca' xycapxymidooyich, xymijotmij'öcpich ajcxy.

11

Yi Israel jäy ajcxy huïdibi ti ypcynihuaatzcixy

¹ Paady n'amidoogixy: ¿Nej ti jada' Dios ix'ijxni ixtijni yi Israel jäy ajcxy? Pues ca' yjadu'nity, Dios ca' yi' ixmachñi Israel jäy ajcxy. Com nañ Israel jäy ïich. Abraham nmij'ap'ájtibich nmijteedy'ájtibich e nañ jim ngogájpidyich ma anajty Benjamín yco-gajpity. ²⁻³ Dios ca' ixmach yi' yjäy huïdibi yhuin'ijx jecy'ajty co jäy'ada'ñyii jigix jëbi may'ajt oy'ajt tunipy müd yi' ajcxy. ¿Nej ca' ajcxy mnejhuïy nej jaybety ymiiñ ma Dios ñecy jadu'n nej Elías nigapxy yi Israel jäy ma Dios? Jadu'n yminañ:

Huindzin Dios, ti yi Israel jäy ajcxy yaj'öctäy huïdibi anajty miich m'ayuc xycapxhuäcxip. Ti ajcxy yajhuindigoydäy je tzaa macxy ma anajty jäy xyhuindzigiy. Naydügpajc ïich ti njachuï'myich njaccapxhuäcxyich miich m'ayuc, e nañ xyaj'ögaamich jäy ajcxy.

⁴ E chi Dios y'adzooy nimay Elías:

Ca' mim naydügity, ji ïich ahuing nmüdidyich yujcpicy jahuixtujc mil yëdyjc huïdixy'ojadajtpich xyhuindzigiiybich chambaad, huïdibi ca'ni huingoxtinäy yi Baal, yi dios falso, ca'pi ti mic'ajt müdity ni ti tzöc'ajt ca müdity.

⁵ Tım jadu'n nej Dios mı̄dity anajty huixtujc mil yēydijectijc jecy'ajty co anajty Elías yjugy'aty, nañ tım jadu'n cham ma ı̄ch ajt nxiı̄ ndiempo Dios ymı̄d nijējity judı̄ojāy huı̄dibi ti pa'ayoy, e paady ycı̄xpı̄ ti yhuin'ixyii jēbi yı̄ jāy'adyii. ⁶ Com co ixypı̄y ajcxy yajxon cuydunı̄ Dios ycōtujcın, ca'p ni ti pa'ayo'n Dios jactunaani mı̄d yı̄ ajcxy, com co ti anajty jım Dios y'ayuc ycuydundāyii.

⁷ ¿Ti ti ytunyii ti yjadyii mı̄d yı̄ Israel jāy ajcxy? May ajcxy ca' may'ajtın oy'ajtın paady ma Dios jadu'n nej ajcxy jı̄p'ı̄jxcı̄xy. Jēyi ajcxy huı̄di Dios huin'ı̄jxi ti ajcxy paatcı̄xy oy'ajt ma Dios. Yi jac-jadyii Israel jāy ajcxy Dios nı̄g ooy yajjotmı̄j'öccı̄xy. ⁸ Com jadu'n jaybety ymı̄iñ ma Dios ñecy jadu'n nej Dios yajjotmı̄j'ögy yı̄ Israel jāy, ma jadu'n ymı̄nañ:

Tım jadu'n ajcxy nipaady nej jāy ajcxy huı̄dibi ti ymı̄'öctı̄gooyñı̄, jadu'n nipaady nej jāy huı̄dibi huı̄intzı̄p, jadu'n nipaady nej huı̄dibi cōnatı̄p.

⁹ David nañ jadu'n ycojay jecy'ajty ma ñecy, ma jadu'n ymı̄nañ:

Huı̄ndzın Dios, cham je jāy tzachnixondāgy yı̄ tzınaayın yı̄ jugy'ajtın, ca' ajcxy xyjāy mech. Tımı̄tiini ajcxy ayo'n möhuı̄py; tım jadu'n nej ı̄yujc ayo'n paady co yajtūxuuch o co yjut cōgāy.

¹⁰ Yajma'ti ajcxy yjot yhuinma'ñ, huen ahuı̄mbi-jtcı̄xy jadu'n nej jāy huı̄ntzpi. Mō ajcxy tzaachypı̄ huinı̄xı̄ huı̄nı̄tiempo, tım jadu'n nej jāy ajcxy tzaachypı̄ jı̄huı̄y huı̄dibi jemxypı̄ tzimı̄ccı̄xp.

Yi ypocyhuinmeecxin huidibi ajcxy ca'p yjudíojäyity

¹¹ Co jadu'n yi maybi Israel jäy ca' cöbijccixy Dios ytiy'ajt, ¿nej mdijy, ti Dios y'ixmachyii ajcxy tücciyi, e yajtigoya'n ajcxy? Pues ca' yjadu'nity, ca' Dios ixmach yi Israel jäy ajcxy tücciyi. Co yi Israel jäy ca' cöbijccixy Dios ytiy'ajt nej Cristo y'o'cy mïd yi' ajcxy ypocy ycixpi, paady cöbicy yi huidibi ca' yjudíojäyity, jëbi ajcxy y'alma nidzoocin paady. Jadu'n Dios ytuñ jigix jëbi yi judíojäy ajcxy cohuindoyi jihuïhuipy, e chi nañ jadu'n mijpidägi py ajcxy Jesucristo. ¹² Pen yi mayjäy ajcxy huidijaty ca' y'israeljäyity mij'oy'ajtïn mijjotcuje'ajtïn ti paady, mïd co yi jacmaybi Israel jäy ca' cöbijccixy Jesucristo, chi nigi oy'ajtïn jotcuje'ajtïn pada'n yi naaxhuiñyjäy ajcxy co anajty nidüg'óciy Israel jäy yjothuimbijttaaygixy etz cöbijctaaygixy je Cristo.

¹³ Cham nijayiygixy miich ajcxy huidi ca' yjudíojäyity, com Dios ti xyquexyich ngapxhuäcxich yi' y'ayuc ma yi jäy ajcxy huidibi ca' yjudíojäyity. Ooy nyajcopicyich jada ndungich, jigix jëbi judíojäy oy'ajtïn paady nañ jadu'n. ¹⁴ Ca' jecyity co ïch n'amigügtjc, yi judíojäy ajcxy, cohuindoyi ajcxy jihuïhuipy, co anajty mayjäy huidi ca' yjudíojäyity mijpidägy ïch n'ayuc. Co jadu'n ajcxy cohuindoyi jihuïhuipy, chi ajcxy nañ jadu'n mijpidägi py Jesucristo. ¹⁵ Com pen je naaxhuiñyjäy huidibi ca' yjudíojäyity, huidibi Dios jecy'ajty ca' jäygidaci ajcxy chinaayin, pen ti ajcxy cöbijci Dios ytiy'ajt, pen ti ajcxy oy'ajtïn paady ma Dios, mïd co Dios ti ixmach yi Israel jäy huidibi ca' cöbicy yi' ytiy'ajt, chi yi Israel jäy co ajcxy jadüg'oc

yjothuimbidiipy etz cöbigipy Dios ytiy'ajt, nañ jadu'n ooy yjotcugihuipy ajcxy, jadu'n nejjihuüy ti ajcxy y'ögy etz nej jihuüy ajcxy ti yjugypicy jadüg'oc. ¹⁶ Com co Abraham, Isaac etz Israel Dios anajty jäy'ajtíp, paady nañ jadu'n tüg'óciy Israel jäy Dios jäy'adyii, miid co Israel y'ap'ajtíp y'oc'ajtíp ajcxy. Tim jadu'n nejjihuüy judíojäy ajcxy tzajcaagy puuducy möy Dios, nañ jadu'n je ytujctuc huídibi jac-huim nañ Dios je' yje', e nañ tim jadu'n nej co jäy ajcxy möy Dios quipy ytictz, tüg'óciyi je' Dios je'ajtäyii quipy y'aacxy.

¹⁷ Hue' je' nijëjity Israel jäy ca' mijpidägy Dios ytiy'ajt, paady ñajtz'ixiyyi, e may'ajt oy'ajt tuñ miid huingbi jäy huídi ca' israeljäyity. Tim jadu'n nej jihuüy tüg oyguipy huídi tim'ajtp yajpubuxy y'aacx, e je ma ti yajjijppujxtüty, je' yjijp yajpidägy ma huingbi quipy y'aacx. Miich ajcxy huídi ca' yjudíojäyity huídibi ti mibicy je Cristo, ti mbaady Dios y'oy'ajt tim jadu'n nej judíojäy ajcxy jecy'ajty miidity Dios y'oy'ajt. ¹⁸ Ca' huaad amij agix mnayjihuiyixy, e ni ca' huaad m'ixtjicixy yi judíojäy huídibi ca' mijpidaaccixy je Cristo. Miich ajcxy yi m'oy'ajt ti mbaady ma Dios, tim jadu'n nej je quipy y'aacx mic'ajt paady ma yi quipy ytictz.

¹⁹ Ca' yjecyity co miich ajcxy mina'naangixy co Dios najtz'ixiyy yi judíojäy huídibi ca' mibicy Cristo, jaydëbi miich ajcxy mnaydiyii co Dios xyjäy'adyii.

²⁰ Tiy'ajt jadu'n nej miich mina'ñ. Dios ñajtz'ixiyy yi maybi judíojäy miid co ajcxy ca' mibicy Jesucristo. E Dios miich ti xycöbicy miid co ti mmibicy Jesucristo. Per ca' huaad miich amij agix mnayjihuiyii miid co Dios ti xycöbicy. Naygüend'adii yajxon ma

Dios ytiy'ajt, tzi'gi' Dios. ²¹ Com Dios ñajtz'ixi'y yi judío'jäy ajcxy müd co ca' ymijpida'gyii yi' ytiy'ajt. Nañ jadu'n miich ajcxy yi' xyñajtz'ixi'hua'ñ, pen ca' mmijpidaaccixy yajxon yi' ytiy'ajt. ²² Cuentipic jadu'n nej Dios may'ajt oy'ajt tuñ müd nijëjity jäy, etz mic tzaachytuñ nijëjity jäy. Dios mic tzaachytuñ je judío'jäy hu'idibi ca' ycapxymido'y, etz may'ajt oy'ajt tuñ müd miich ajcxy hu'idi capxymidoob. Jaccuydun yajxon Dios ytiy'ajt, e ñi'gi' Dios may'ajt oy'ajt xytuunipy, pen ca' mguyduni yi' ytiy'ajt, huin'it Dios xyñajtz'ixi'huipy. ²³ E nañ jadu'n yi judío'jäy ajcxy hu'idi ca' mibijccixy Jesús, co ajcxy yhuinma'ñ yajtigadzipy, e mijpidägipy Jesús, huin'it Dios ycöbigi'yb jadüg'oc, etz Dios müd ymic'ajt jëbi may'ajt oy'ajt tunipy müd yi' ajcxy. ²⁴ Com pen miich ajcxy hu'idi ca' yjudío'jäyity hu'idibi jecy'ajty anajty ca' Dios jäy'adyii, pen miich ajcxy Dios mic'amy ti xycöbicy, nañ jadu'n jactzoc cöbiga'ñ hu'idibi ajcxy judío'jäyip, pen ycöbijcy ajcxy.

Jadu'n nej Dios yajnidzoocogixi'hua'ñ Israel jäy ajcxy

²⁵ Miich ajcxy nmigügtijc'ich, nyajnijayiyb ajcxy jadu'n nej Dios tuna'ñ müd yi' Israel jäy, jaydëbi ca' miich ajcxy amij agix mnayjihuihu'iyb, etz jaydëbi mnejhu'ihuipy jada tiy'ajt hu'idibi ca' pin nejhu'iy, co yi' Israel jäy ajcxy ooy ajcxy y'aamijity yjotmijity, ca' ajcxy capxymido'y Dios. E jadu'n ajcxy y'ida'ñ mabaad anajty yca'pxy je mayjäy, ca'pi' y'israeljäyity je hu'idibi mijpidägam Jesucristo ytiy'ajt. ²⁶ Nejhu'iyim co Dios may'ajt oy'ajt tumb jadu'n jadüg'oc müd tüg'óciy Israel jäy ajcxy, com

jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy ma Dios jadu'n ymina'ñ:

Jacjiini tüg Israel jäy ymina'ñ huïdibi yajnïdzögamb ajcxy ma yï' ypocy. Yi' yajtïgoyaanïp Israel jäy ypocy.

²⁷ Jadüg'it jaybety ymiñ ma Dios jadu'n ymina'ñ: Jadu'n nyajhuinhuanïyich yï Israel jäy co yï' ajcxy ypocy nyajtïgooybich.

²⁸ Co yï Israel jäy ca' mijpïdaaccïxy Jesucristo ytiy'ajt, chi Dios ajcxy ñajtz'ixïyi. E co ñajtz'ixïyi ajcxy, paady ycïxpï miich ajcxy Dios ti yxcöbicy, co ti mmijpïdaaccïxy Jesucristo. Per chambaad Dios jactzojctay yï Israel jäy miid co Dios huin'ijxy yï Abraham, Isaac etz Jacob jecy'ajty jëbi yï yjäy'adyii. ²⁹ Dios ti huin'ixy yï Israel jäy ajcxy jëbi yï yjäy'adyii, etz tüg'ócïy huïdi yajhuinhuanïy co möhua'ñ, co may'ajt tuna'ñ miid yï' ajcxy ycïxpï. Ymöhuïpy yï', ytunïpy yï'. Dios ca' y'ayuc yaxïgy. ³⁰ Miich ajcxy huïdi ca' yjudïojäyïty jecy'ajty ca' anajty mmijpïdaaccïxy Dios. Jadachambi xïi tiempo Dios miich ajcxy ti xypa'ayoy, miid co yï Israel jäy ca' mijpïdägy Cristo ytiy'ajt. ³¹ Yi judïojäy jadachambi xïi tiempo ca' mijpïdaaccïxy Dios ytiy'ajt, tim jadu'n nej jecy'ajty miich ajcxy ca' anajty mmijpïdaaccïxy Dios ytiy'ajt. Jacjiini Dios pa'ayoohuin tuna'ñ jadüg'oc miid yï judïojäy ajcxy tim jadu'n nej ytuñ miid miich ajcxy jadachambi xïi tiempo. ³² Com Dios anajty ti yajpocycädäy tüg'ócïy jäy co ajcxy ycapxycömidodacy, yï judïojäy etz nañ huïdi ca' yjudïojäyïty, paady ycïxpï Dios pa'ayo'n tuñ miid nidüg'ócïy jäy, judïojäy etz nañ huïdi ca' yjudïojäyïty, tüg'ócïy pin mijpïdacp yï'

ytiy'ajt.

³³ ¡Ooy ycodzigijity Dios! Dios ooy mijcajee may'ajt oy'ajt tuñ miid jäy ajcxy ycixpi. Dios ooy mijcajee mijhuinma'ñ ti tuñ miid jäy ajcxy ycixpi. Dios ooy mijcajee ycohuinma'ñity. Ca' ni pin jëbi huinjihuiydäy je ayuc huinma'ñ huidi Dios ymiid. Etz nañ ca' ni pin jëbi huinjihuiydäy huidibi Dios ytumyb. ³⁴ Com jaybety jadu'n miin ma Dios ñecy ma jadu'n ymina'ñ:

Ca' ni pin jëbi huinjihuiydäy nej Dios yhuinma'ñ miidity. Ca' ji ni pinjäy huidi ti capxhuijy Dios.

³⁵ Ca' ji ni pinjäy huidi tijaty ti ocmooybi Dios. Dios ca' ni ti nuucxy miidity miid ni pinjäy.

³⁶ Tüg'óciy huidijaty ñch ajt ya nbaatim, ac jiiby choondäy ma Dios. Yi' tüg'óciy ti yaj'oyiydäy, e yi' je'ajtaayip tüg'óciy. ¡Tzoc Dios capxpaatim ojadajtim huinixi huinitempo! Jadu'n jadu'n. Amén.

12

Je jugy'ajtin cixyjot ma Dios

¹ E jadu'n nmigügtjicich, cham ñch miich ajcxy nimaaygixy mictägy, com co Dios ti xypa'ayoogixy, paady ycixpi nay'ayéjicigix naygyéjicigix amuumdügjot ma Dios. Cuychinayi yi ytiy'ajt yajxon jabom jabom. Tzinaaygix miid huadz mjot mhuinma'ñ, jadu'n nej Dios jëbi jäygidägy yi mdzinaayin. Jada je tiy'ajt nej jëbi Dios m'ojadajtcixy tiydudägy. ² Ca' ajcxy mguydungixy mguychinaaygixy yi naaxhuiñjyäj ajcxy yjibicjot yjibic-huinma'ñ huidibi tzinaaygixp jadachambi xi jadachambi tiempo. Com Dios

ti xymooygixy jemybi mjot jemybi mhuinma'ñ, paady mguydunipy ajcxy yi' ytiy'ajt. Ixpjccix Dios ytiy'ajt, jigix ajcxy mnejhuihuipy huidibi tiy'ajt Dios chojcyp mguydunipy, etz jigix mhujnhuihuipy je oyhuinma'ñ, je tudägypi huinma'ñ huidibi Dios yjäygidacpy, je huinma'ñ huidi huädziþ ca'pxyip.

³ Com Dios may'ajt oy'ajt ti tuñ miid ñch etz ti xymöyich jada tung co ngapxhuäcxich yi' y'ayuc, paady ñch miich ajcxy nimäy nidüg'óciy co ca' huaad amij agix mnayjihuiyigixy, ca' huaad nigä anaxy mnaygömäyigixy ci'm. Nidüg nidüg ci'm huinmaaygixy yajxon huidi tung jëbi myajnicxcixy, jadu'n nej Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooygixy. ⁴ Jadu'n nej ñch ajt nninïcx ymiid yhuin y'ahuac etz yci' ytecy, je ninïcx abicy ytung miidity, je huin abicy ytung miidity, je y'ahuac abicy ytung miidity, etz je ci' tecy abicy ytung miidity. ⁵ Nañ tim jadu'n ñch ajt huidi mijpidacp Cristo, e ni may ñch ajt, e tügpicy jäy ñch ajt com tú'ciy nmibijcim. E nije' nije' Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim abicyjaty, nej jëbi nije' nije' Dios ytung nyajnicxim.

⁶ Com abicyjaty Dios ti xymooyim huijy'ajt cujc'ajt, paady copicy nyajtuunim nije' nije' je huijy'ajt cujc'ajt huidi Dios ti xymooyim. Pen Dios ti xymooyim huijy'ajt cujc'ajt jëbi ngapxhuäcxim yi' y'ayuc, copicy ngapxhuäcxim miþaad ixpijcin nmïd'ajtim. ⁷ Pen Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim co jëbi nbubejtim nmigügtijc, copicy nmigügtijc nbubejtim. Pen Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim jëbi nyaj'ixpijcin nmigügtijc, copicy

ndung'ajtm yaj'ixpi. ⁸ Pen Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim co jēbi ngapxhuijim nmigügtijc, co jēbi njot'amijmooyim nmigügtijc, copicy ngapxhuijim nmigügtijc, etz njot'amijmooyim nmigügtijc agujc jotcujc. Pen nyejcm tijaty ma nmigügtijc, copicy agujc jotcujc nyejcm. Je huidi ajcxy nigohuajc'ajtp mibijcpidijc copicy yajxon y'ané'mgixipy. Pen Dios huijy'ajt cujc'ajt ti xymooyim co jēbi nbubejtm jāy ajcxy huidibi ayo'n mūd jotmay mūd, copicy agujc jotcujc nbubejtm pinjaty ayo'n mūd jotmay mūd.

Nej mibijcpidijc huaad jugy'ajtcixy chinaygixy

⁹ Naychójcigixy nayjihuiyigixy miñ xyipy amuumdügjot, ca' y'ametz yjotmetzity. Ca' mnijot'ajtcixy jibic jot jibic-huinmañ. Nijot'ajtcix nigi oyjot oyhuinmañ. ¹⁰ Naychójcigix nayjihuiyigix amuumdügjot, jadu'n nej ypadyii mnaymigü'ájtigixipy ma Jesucristo. Nayyajmij'ájtigix nigi nidüg nidüg miich ajcxy.

¹¹ Naymic'íjxigix cixyjot huinijot, ca' mnuux'ajtcix. Tungix amuumdügjot mūd mHuindzin Jesucristo ycixpi.

¹² Tzinaaygix agujc jotcujc, com mnejhuib ajcxy co mbadañ oy'ajtm ma Dios. Mecxtujccix yi tzaachypi ayo'n huidibi mminajxyp myajnajxyp. Mibijctzoogix Dios jabom jabom.

¹³ Naybubéjtigix miñ xyipy, pen yajmayajtpy migüg tijaty. Nayyajättácigix miñ xyipy oy yajxon.

¹⁴ Nibijctzohui' ma Dios huidibi ajcxy xy'ixhuidijtp xypahuidijtp. Nibijctzohui' mmidzip huen Dios may'ajt oy'ajt tuñ mūd yi' ycixpi. E ca' mnibijctzohuiy co huen ayo'n paadipy.

15 Tzoc jotcuje nayjihuiyim co ajt nmigügtijc jotcuje ñayjihuiyii. Tzoc müdtajim müdmayim nmigügtijc pen tajp mayb.

16 Ooy yajxon nayyaj'íjtigix naygodigíiyigix. Ca' amij agix mnayjihuiyigixy. Migüg'adiyb yi mmigüg huidi ayoob. Yung naxy müd'at mjot mhuinma'ñ, ca' mnaygömáayigixy.

17 Co jäy xymidundigóoygixipy, ca' huaad jibic myaj'ahuimbijtcixy. Hue' janchtiy oybi ajcxy mdunipy jadu'n nej jäy jëbi jäygidägy. 18 Oy nayyaj'íjtigix müd nidüg'óciy jäy mabaad mmadägy. 19 Miich ajcxy migügtijc, co jäy jibic xymidundigóoygixipy, ca' nañ jadu'n ajcxy myaj'ahuimbidipy, mímecxtugipy ajcxy, com Dios yi' tzaachtunip yi jäy ajcxy huidi anajty xymidundigóoygixp. Com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy jadu'n yminañ: “ñich nyaj'ahuimbidipyich nej anajty jäy xymidundigooygixy.” 20 Co jäy xymidundigóoygixipy myaj'ahuimbidipy ajcxy oybi, com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n yminañ:

Pen yi mmidzip yubo'cip, myajcayipy myaj'ügipy, pen yi mmidzip tidziyip, myajni'ügipy. Co jadu'n mdunipy müd mmidzip huin'it tzoydu'n jihuñhuipy.

21 Pen myaj'ahuimbijtpy jibic co jäy xymidundigoy, ti anajty jibic-huinma'ñ xymimadägy. Hue' janchtiy yajtun mecxtujcin etz oyhuinma'ñ, e jadu'n jibicpi mimadägyipy müd oybi.

13

¹ Copicy co nidüg'óciy jäy capxymidóogixipy yi cajp tungmïdipi etz yi gobierno tungmïdipi. Ca' ji ni tüg tungmïdipi huïdibi jëbi y'ane'my pen Dios ca' a'ixiy. Com Dios jadu'n cötujcin ti yajhui'my co huen jii'aty tungmïdipiðijc, paady ycixpi tungmïdipiðijc nidüg'óciy jim mic'ajt paady ma Dios. ²Paady jäy ajcxy pinjaty ca' ycapxymido y ma tungmïdipiðijc, hue' tundigooyb ma Dios e tzaachypi ajcxy ypadaamyb. ³Yi mïjtungmïdipi ca' yi' ajcxy adzigiy yi jäy huïdijaty oyhuinma'ñ mïd. Hue' janchtiy yi' ajcxy chaachytunipy yi jäy huïdijibic-huinma'ñ mïd. Pen mdzojcy p co ca' tzaachypi mbaadipy ma yi tungmïdipi, hue' janchtiy oybi mdunipy, e huin'it m'idipy jotcuyc. ⁴Com Dios ti pidägy jada tungmïdipi mïd miich ajcxy ycixpi, jigix jëbi jotcuyc ajcxy mdzinaaygixy. Pen mdundigooyb huin'it je tungmïdipi mdzigihuipy, com yi' ymïd mic'ajt jëbi tzaachytuñ jäy ajcxy huïdibi tundigooyb. Com Dios ytung ytuunipy etz ycuyduunipy Dios ycötujcin jadu'n nej Dios xyñajtz'ane'miym, copicy co tzaachytuñ je jäy ajcxy huïdibi tundigooyb. ⁵Paady ycixp copicy mgapxymidohuipy tungmïdipiðijc, jigix ca' miich ajcxy Dios xychaachytunipy e nañ jotcuyc mnayjihuihuuyb co ca' anajty ti ti mdundigoy. ⁶Yi tungmïdipiðijc Dios ycixpi ajcxy ytuñ, e ymïd ajcxy ycötujcin, paady ycixpi copicy mmigüedipy ajcxy.

⁷ Mgüedipy ma yi tungmïdipiðijc huïdibi xypaatp. Co ajcxy cajp meeñ yajmucy, migüedipy. Co je gobierno tungmïdipi pidägy impuestos,

migüedipy. Jäy ajcxy huidijaty tungmüed
 myajmij'adipy, etz huidi mijtungmüed mgömayipy.
 8 Ca' pin minuucxy'adiyb. Tzoc jihui' mmigügtijc,
 e mgüedipy oy'amy huidibi mnuucxyp. Co yi
 mmigügtijc mdzogipy mjihuihuipy ti anajty
 mguydundäy Dios ycötujcin. 9 Jadu'n Dios
 ycötujcin jaybety ymiiñ, ma jadu'n ymina'n:
 "Ca' mmigapxtigoyipy huingbi töxyjäy. Ca'
 mmigüg mmeedzipy. Ca' mjäyyaj'ögipy. Ca'
 mmigüg m'adzojipy ti ymüed." Pen mdzojcpy
 mjihuiyb migüg nej miich c'm mnaychogyi ti
 anajty mguydundaayi Dios y'ane'min ycötujcin.
 10 Je naychojcin je nayjihuiyin ca'p je' ti
 jibicpi ti tzaachyp tuñ ma je migüg, co jadu'n
 jada mguydundaahuipy ti anajty Dios ycötujcin
 mguydundaayi.

11 Com miich ajcxy mnejhuuyb co huingon je
 xii je tiempo mina Jesucristo mina'n jadüg'oc ya
 naaxhuiñ, paady ycixpi jip'ijxcix ajt nHuindzin
 Jesucristo co tzojc yminipy. E jadachambi ti
 yjac-huingoni mina miina'n ich ajt nHuindzin
 Jesucristo, ca'ydí co oga'n nmibijcin. 12 Canaag
 jimijt jäy ajcxy ahuijxy jip'ijxpy co Dios
 yajnödöga'nyii ajcxy y'alma, jadachambi ti
 yhuingoni je xii je tiempo mina n'alma ajt
 nüdzoocin padaanim. Paady ycixp tzoc ixmajtzim
 yi jibic-huinma'n yi huidibi jäy ycuydumyb huidibi
 ca' Dios ytiy'ajt nejhuuyi. Tzoc cuychinaayim
 cuyjgy'ajtim Dios ytiy'ajt. 13 Tzoc tzinaayim
 jugy'ajtim tudägy. Tzoc cuyduunim Dios ytiy'ajt.
 Ca' huaad jadu'n ndzinaayim amügyjäy. Ca' huaad
 n'agootzhuidijtim xiicyaax xiictinaayim. Ca'

huaad ndundigooyim m̄id huingbi töxyjäy. Ni ca' huaad ndziptuunim ahua'nduunim. Ni ca' huaad nmigüg nmi'ijxtinaayim. ¹⁴ Tzoc cuychinaayim cuyjugy'ajtim Jesucristo ytiy'ajt. Tzoc tzinaayim tiydudägy jadu'n nej Jesucristo tiydudägy ti chinäy ya naaxhuiñ. Ca' nguyduunim ti jibicpi ajt n'aa njot yja'adzojcpy.

14

Ca' migüg mbocy'ixy

¹ Miich ajcxy nmigügtjicich, copicy mgöbigipy agujc jotcujc ma miich mnayyöymüjicigixy ajcxy yi migügtjic huidibi mibijcp je Cristo, per ca' tiydudägy huinjihuüy je Cristo ytiy'ajt. Mgöbigipy per ca' mhuingapxpedipy, ca' ti myaj'ayucyoonipy m̄id yi' ajcxy. ² Ti migügtjic huidibi minamb co Dios ca' ti jicxy capx'aducy, etz jëbi ajcxy jicxy huenytim ti jicxyity. Etz nañ ji migügtjic huidibi minam co Dios ti capx'aducy tzüch, paady ajcxy jicxy'adyii je'jada'ajty aay ujtz. ³ Yi migüg huidibi tzüch tzützp ca' huaad ixtijy je ymigüg huidibi yjicxpy je'jada'ajty aay ujtz. E nañ ni yi migüg huidibi jicxp aay ujtz ca' huaad ixtijy yi migüg huidibi tzüch tzu'tzp, com Dios ycöbijctaayb je jäy ajcxy huidibi ti mibicy Jesucristo. ⁴ Ca' huaad miich ajcxy mnimähuiipy yi mmigüg co ca' oytuñ, tim jadu'n nipaady nej co tüg jäy nimähuiipy huingbi jäy ytumbi co ca' oyuñ. Dios c̄'m nimähuiip huidi ajcxy mibijcp Jesucristo, pen oytuñ o ca' oytuñ. Dios ypubejtyp pinjaty mibijcp, paady madaacp ajcxy ma chinaayin.

5 Nijëjity ajt nmigügtijc ymına'ñ co ooy ycopicyity n'amay'ajtm nijëjity xii, jacjadyii jäy ymına'ñ co ca' ycopicyity n'amay'ajtm jada xii. Huen nidüg nidüg yci'mhuinma'ñ yajtuñ pen y'amay'adamyb, o pen ca' amay'ada'ñ nije' nije' xii. 6 Hich ajt nmigügtijc huidi amay'ajtp nijëjity xii, hue' ajcxy tijy co Dios jadu'n tzojcp. E nañ ich ajt nmigügtijc huidi tzüch tzu'tzp, hue' ajcxy tijy co Dios jadu'n tzojcp, etz nañ yajnaxyp Dioscojuyip ma Dios mïd yjicxy ypic ycipi. Nañ tim jadu'n ajt nmigügtijc huidi ca' tzüch tzüda'ñ, hue' tijy co Dios jadu'n tzojcp, etz nañ yajnaxyp Dioscojuyip mïd yjicxy ypic ycipi.

7 Ca' ich ajt nayyajtznayim amidzooci'm, nañ jadu'n ca' ich ajt ci'm ndzojcin co n'o'cim. 8 Pen njactznayim hue' anajty nguyduunim ajt nHuindzin Jesucristo chojcin. Pen n'o'cim yi' anajty jadu'n ti yajcöducy. Pen njactznayim, o pen n'o'cim, tú'ciy nipaady, com Jesucristo nHuindzin'ajtm ma yi' tzinaayin etz ma yi' o'cin. 9 Paady ycipx Cristo y'o'cy etz yjugypijcy jadüg'oc jigix jëb nihuindzin'ajttäy yi' yjäy huidibi jactznayb jacjugy'ajtp, etz jigix jëb nihuindzin'aty yi' tibi y'ögy.

10 ¿Na'amy co mmigüg mdzachpocy'ixy? o ¿Nej co mmigüg mdzach'ixtijy? Ca' jadu'n y'oyity co ajcxy jadu'n m'idich. Com nidüg'óciy ajt njädaanim ma Dios ytiydundac. 11 Com jadu'n jaybety ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymına'ñ:

Janch janch co ich, je tügpaicpi Dios, jadu'n nmına'ñich co tüg'óciy naaxhuiñjyäy xyhuingoxtinähuibich xyhuindzigihuibich, etz

nañ tüg'óciy naaxhuiñyjay xycapxpaadibich
co ñch je' tügpajcpi je Dios.

12 Com Dios nhuindzin'ajtim, paady ycixp
nidüg'óciy ñch ajt nayguëxictähuaanim ma Dios
yhuinduu, chi Dios xy'amidohuaanim nej ti
ndzinaayim ti njugy'ajtim nidüg nidüg.

Ca' migüg myajhuinma'ñy digoooygixy

13 Paady ycixpi ca' huaad naynixiic
naynigapxim miñ xyipy. Hue' janchtiy miich
pidaaccix mhuinma'ñ co ca' ti mdúngixipy
huidi mmigügtjc ca' jäygidägy, huidi mmigüg
yajpocycähuiib. 14 Nnejhuñybich tiydudägy co
ajt nHuindzin Jesucristo ytiy'ajt xyajnejhuñyim
co jëbi njicxim huen tim huidi jicxy tim huidi
picy. Je jicxy je picy ca' ma ycobocy. Per pen tüg
migüg yhuinma'ñ pidacp co Dios ca' jäygidägy co
yi' yjicxpy nijëjity jicxy picy, pues ca' yhuaadity co
yi' jadu'mbi jäy jicxy huidi yi' ytiypy co ca' huaad
njicxim. 15 Pen ca' m'oy'ity mñd tüg migüg co ti
mjicxy je jicx picy huidibi yi' ytiypy co Dios ca'
jadu'n yaj'cöducy, chi ca' anajty mdzocy mjihuñy
yi' mmigüg nej ypadyii. Com nañ Cristo ti y'ögy
mñd yi' mmigüg ypocy ycixpi, paady ca' huaad
myajtigoy yi' mmigüg, mñd co mjicxy huidi yi'
ca' jäygidägy. 16 Ca' ajcxy m'a'ixiñygyxipy co jibic
yajnigapx yajnimiydägy py huidibi miich ajcxy
myajnaxp co y'oyity. Oy miich mjahuinjihuñy Dios
ytiy'ajt, per ca' huaad mdunipy huidi yi' mmigüg
ca' jäygidägy, e huin'it xyñigapxipy jibic. 17 Canan
Dios jadu'n ytiy'ajt xyñajtz'ane'mñyim huidijaty
huaad njicxim n'uucim, o huidi ca' huaad njicxim
n'uucim. Hue' janchtiy ti xyñajtz'ane'mñyim nej

jëbi tÿdudägyi ndzinaayim njugy'ajtim. Nej jëbi jotcuje n'ijtim miid ajt nmigügtijc. Nej jëbi jotcuje nayjihuiyim miid Dios ymic'ajt ma njot nhuinma'ñ. ¹⁸ Co jadu'n nguyduunim nej Cristo ytiy'ajt ti xyñajtz'ane'miyyim, huin'it jäygidägiipy Dios etz nañ jadu'n jäygidägiipy jäy ajcxy nej anajty nduunim.

¹⁹ Tzoc panicxim je huinma'ñ jadu'n nej jëbi ndzinaayim agujc jotcuje miid ajt nmigügtijc, ca' ma ti tzip ti capxy nmid'ajtim. Tzoc yajtuunim je huinma'ñ jadu'n nej jëbi huaad naybubejtim nidüg nidüg nej jëbi huaad nguychinaayim Dios ytiy'ajt. ²⁰ Ca' huaad nyajtigooyim Dios ytung miid tzip capxy jadu'n nej huidi jëbi huaad ndzüdzim, etz huidibi ca' huaad ndzüdzim. Janch tiy'ajt co Dios ca' ti jicxy ti picy capx'aducy, per pen njicxim huidijaty nijëjity ajt nmigügtijc yajcoboicpy, e jadu'n nyajhuinma'ñyidigooyim ajt nmigüg, chi nmidundigooyim Dios ytiy'ajt. ²¹ Tiy'ajt jadu'n co ca' huaad tzüch ndzüdzim etz ca' huaad vino n'uucim, o jactijaty huidibi ajt nmigüg yajcoboicpy. Com co jadu'n ajt n'ididzim, hue' anajty ajt nmigüg nyajhuinma'ñyidigoyaanim ma ymibijcin. ²² Miich ajcxy huidibi huinjihuuyb Dios ytiy'ajt co Dios ca' capx'aducy ti jicxin ti pijcin, ca' mnimiydacconaxipy miid jäy ajcxy. Dios ñejhuuyb co miich mhuinjihuuy yi' ytiy'ajt. Jëbi jotcuje mdzinähuipy pen mguychinaayb je huinma'ñ huidibi miich mnejhuuygixyp co ytudägyity, e huin'it ca' jibic mnayjihuihuuyb ajcxy. ²³ Tundigooyb yi' migügtijc huidibi jotmetz jicxp nijëjity jicxy picy, miid co tziguyb yi' co Dios ymijotmädiyb co ti jicxy huidi ytiyipy co ycobocy.

Tundigooyb jadu'n com ca' ti cuyduni Dios ytiy'ajt nej ci'm ti yajniügeey. Pen ca' nguyduunim jadu'n nej nhuinjihuuyim Dios ytiy'ajt, tundigooyim anajty.

15

Tzocix miügütijc, ca' ñaydüg mnaychogyii

¹ Ich ajt huudibi tiydudägy nmibijcim etz nhuinjihuuyim Dios ytiy'ajt, copicy nmimecxtujcim ajt nmigügtijc huudibi ca'ni huinjihuuy yajxon Dios ytiy'ajt. Ca' huaad ti nduunim müd ngi'm jäygidaacin ycixpi. ² Copicy nyajtuunim oyhuinma'ñ müd ajt nmigügtijc, jadu'n nej jëbi ajt nmigüg jäygidägy, etz jadu'n nej jëbi nbubejtım ajt nmigüg müd ymibijcin. ³ Com nañ Cristo ca' ti ytuñ müd yci'm jäygidaacin ycixpi, com jaybety jadu'n miñ ma Dios ñecy, ma je Cristo nimay Dios Teedy: “Miich mmidzip ajcxy huudibi xyñigapxp xyñi'ojiiyb, xyñigapxpich xyñi'ojiiybich ajcxy nañ jadu'n.” ⁴ ⁵ Com tüg'óciy Dios y'ayuc huudibi ycojay jecy'ajty, hue' cojay müd ich ajt ycixpi, jigix jëbi Dios ytiy'ajt nbaatim. Dios ytiy'ajt xyajnejhuuyim co Dios jadu'n tzocy co nmimecxtujcim ajt nmigügtijc. Nañ Dios y'ayuc xyjot'amijmooyim, e nañ xyajnejhuuyim jadu'n jëbi njijp'ijxim pubejtın ma Dios. ⁵ Com Dios, yi' je' huudi xypubejtım müd mecxtujcin, e nañ xyjot'amijmooyim, paady huen Dios may'ajt tunıpy ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ, jigix jëbi mmid'idıpy tú'ciy mjot mhuinma'ñ nej Jesucristo yjot yhuinma'ñ müdity, e jadu'n jëbi mnayyaj'oy'ıjtıgıxy jotcuyc ca' ma tzip capxy.

6 Dios miich ajcxy xypubedipy xypudigihuiipy, jigix jëbi myajtügihyigixy mjot mhuinmañ, etz tú'ciy m'ojadajtcixipy mhuindzigihyigixipy Dios Teedy etz ich ajt nHuindzin Jesucristo.

Jesucristo y'ayuc yajcapxhuäcxy ma huídibi ca' yjudíojäyity

7 Naygöbïjcigix nidüg nidüg agujc jotcuyc, tim jadu'n nej Cristo xycöbïjccixy agujc jotcuyc. Co mnaygöbïjcigixipy nidüg nidüg agujc jotcuyc, huin'it Dios capxpaady y'idipy. ⁸ Janch tïy'ajt co Cristo y'oy ya naaxhuiñ, oy pubety judíojäy ajcxy, e jadu'n cuyduñ Dios ytïy'ajt huídi yajhuinhuanïiy Abraham, Isaac etz Jacob jecy'ajty co jadu'n tunañ mïid yi' ajcxy ycixpi. ⁹ Nañ jadu'n Cristo ooy pubejty yi' huídibi ca' yjudíojäyity, jaydëbi ajcxy capxpaadipy Dios, mïid co ti ypa'ayoyii ajcxy. Com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n David ymïnañ:

Com miich Huindzin Dios ti xycohua'ñich paady miich ngapxpaady ma yi' jäy ajcxy huídibi ca' yjudíojäyity. Ich miich nhuin'ihuiipy mïid himnos.

10 E nañ jaybety jadu'n ymiñ ma Dios yñecy: Jotcuyc'ajtcixy quipxy mïid Dios yjäy miich ajcxy huídi ca' yjudíojäyity.

11 E nañ jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma jadu'n ymïnañ:

Capxpaatcix yi' Huindzin Dios miich ajcxy huídi ca' yjudíojäyity. Capxpaatcix yi' Huindzin Dios miich ajcxy nidüg'ócïy naaxhuiñyjäy.

12 E Isaías ycojay nañ jadu'n ma yi' ñecy, ma jadu'n ymïnañ:

Ma'xung'adamb tög Isaí y'ap y'oc, e yi' ane'mamb yi jäy huidibi ca' yjudíojäyity. Co yi jäy ajcxy huidibi ca' yjudíojäyity mijpídägipy je mij'ane'mbi, hue' ajcxy yjijp'ijxpy co möhuanip oy'ajt.

13 Nmibijctzooybich Dios müd miich ajcxy ycixpi huidijaty mibijcp Jesucristo, com njijp'ijxim co Dios xymöhuaanim oy'ajtin. Nmibijctzooybich Dios müd miich ajcxy ycixpi co huen xyajjotcugihup ajcxy, e nañ co huen xyajpooxipy mjot mhuinma'ñ. Nmibijctzooybich Dios co huen xypubejtcixy xypudigüygixy müd yi' yjihui'ñ ymic'ajt, jaydëbi mjijp'ixipy ajcxy co mbaadip oy'ajtin mijcajee ma Dios.

14 Miich ajcxy migügtjc, jotcuje nayjihüüijich müd miich ajcxy ycixpi, com nejhüüybich co miich ajcxy müdity ojot oyhuinma'ñ, e nañ mhuinjihuüyb ajcxy tög'óciy Dios ytiy'ajt, paady jëbi mnayyaj'ixpícgixy nidüg nidüg. ¹⁵⁻¹⁶ Jotmic'amy ti nyajjäymejtzcoodyich miich ajcxy nijëjity Dios ytiy'ajt ma jada necy huidi nyajnijayüyb ajcxy cham, com Dios may'ajt oy'ajt ti tuñ müd ich, e ti xyhuin'ixyich jaydëbi nduñich Jesucristo ytung ma yi jäy ajcxy huidi ca' yjudíojäyity. Jadu'n nduñich müd Dios ycixpi, co ngapxhuäcxyich je oybi tiy'ajt jadu'n nej Jesucristo y'o'cy müd jäy ajcxy ypocy ycixpi. Jadu'n Jesucristo ytuñ jigix jëbi Dios cöbigipy yi mayjäy ca'pi yjudíojäyity huidi ti mibicy Jesucristo etz huidibi yi Espiritu Santo ti yajhuäch je jibicp ma ajcxy yjot yhuinma'ñ.

17 Com Jesucristo ytiy'ajt yajpaatp ma ich

njot nhuinma'ñ, paady ycixp ooy jotcuje nayjihuiyijich co nduñich miid Dios ycixpi. ¹⁸ Jada janchtiy ñich nyajmiidmiydacy miich ajcxy je may'ajt huidi Cristo ti tuñ co ngapxhuäcxich yi' y'ayuc. Ca' nyajmiidmiydaaccixy huidi Cristo ytumyb miid jacpinjaty. Miid co ngapxhuäcxich Cristo y'ayuc, e nañ mijhuinma'ñ ndumybich miid Cristo ymic'ajt, paady mayjäy ycapxymidooyb Dios huidi ca'p ajcxy yjudíojäyity. ¹⁹ Ti ngapxhuäcxich tüg'óciy Cristo ytiy'ajt nej jébi ajcxy y'alma ñidzoocin paadip. Jim nyajtzondacyich Jerusalén, e ti nhuidijttäyich canaag agajp mabaad nja'tyich jim Ilirico ñaaxjot. E Dios yjihui'ñ ymic'ajt xypubejtich xypudigiyich co ñich mijhuinma'ñ nduñich, etz Dios ytiy'ajt nyéjibich. ²⁰ Ooy nijot'atyich co ngapxhuäcxibyich Jesucristo ytiy'ajt ma anajty ca' pin jayijp capxhuäcxyni. Hich oga'n Jesucristo y'ayuc jim nminicxi ma yi jäy ajcxy huidi ca' anajty midoy Jesucristo ytiy'ajt. Jadu'n nduñich, jigix ca'ydi njijptigiyiyich ma huingbi anajty jayijp ti capxhuäcxí Jesucristo ytiy'ajt. ²¹ Com jaybety jadu'n ymiñ ma Dios ñecy, ma Dios jadu'n ymina'ñ: Yi jäy ajcxy ymidohuaanip Cristo y'ayuc huidibi ca'ni anajty midoogixy. Yi jäy ajcxy yhuinjihuihuaamyb je Cristo ytiy'ajt huidibi ca'ni anajty nejhuigyixy co yjijity je Cristo.

Pablo huinmay co ñicxa'ñ jim Roma

²² Com ooy ndzachcapxhuäcxich Cristo ytiy'ajt canaag agajp, paady ca' nyajnibadiyich nícxibyich ma miich ajcxy. ²³ Canaag jimijt ndzachnijot'atyich anajty ñicxa'ñich ma miich

ajcxy. Ixti chamni ti nhuidijttäyich majaty anajty nhuidida'ñich. ²⁴ Paady njijp'ijxypich co jëbi nnaxihuibich ma miich ajcxy co anajty nicxyich jim España ñaaxjot. Huäcxibaambich jim ma miich ajcxy jëbi hueeni ajcxy ngapxim nmïydaacim. Nañ hue' njijp'ijxypich co xypubedaambich miich ajcxy miid ndu'amgixpich. ²⁵ Jayijp nnicxa'ñich jim Jerusalén, chiini nnicxa'ñich ma miich ajcxy. Nmïnicxaamybich jim Jerusalén hueeni meen huidibi nyegaamybich ma yi mibijcpidijc jim Jerusalén miid ayoobtijc ycixpi. ²⁶ Com yi mibijcpidijc ya Macedonia etz Acaya ñaaxjot ti ajcxy yhuinma'ñ pidaaccixy co ajcxy pubeda'ñ yi ayoobtijc jim Jerusalén huidibi mijpidacp Jesucristo. ²⁷ Ooy ajcxy jotcuyc ñayjihuiyii co ymigügtijc pubeda'ñ jim Jerusalén. Paatip co pubedipy ajcxy, com ma yi judíojäy ajcxy, jim ajcxy ti paady Dios ytiy'ajt, paady paatip ajcxy huidi ca' yjudíojäyity co pubedipy yi judíojäy ajcxy. ²⁸ Co anajty ti nyajc'idigiydaaygixy je meen huidibi yi migügtijc ya Macedonia etz Acaya ti yajmujccixy miid je mibijcpidijc ycixpi huidibi yajpatp jim Jerusalén, huin'it nnicxa'ñich jim España ñaaxjot. Nnaxihuaambich ma miich ajcxy co anajty jim nnicxich. ²⁹ Nejhuuiybich co anajty jim naxiyich ma miich ajcxy, je Cristo xypubedipich je ymic'ajt, e nyegipich Cristo ymic'ajt iixpejt etz nyaj'ixpigipyich miich ajcxy je Cristo ytiy'ajt.

³⁰ Miich ajcxy nmigügtijcich, com miich ajcxy mijpidaaccixyp ïch ajt nHuindzin Jesucristo, e com miich ajcxy miid Dios yjihui'ñ ymic'ajt

ma m'aa mjot, e nañ xychojcpich xyjihuiyibich, paady ycixp nbijctzooyich may'ajt, yajtügiiygixy m'ayuc mhuinma'ñ miid ich, jëbi tú'ciy Dios nmibijctzoohuim mictägy miid ich ycixpi. ³¹ Mibijctzoogix Dios co huen xyñihua'ñich xycohua'ñich ma yi judíojäy ajcxy jim Judea naaxjot, huidibi xyca'ixaambich co ajcxy ca' mijpidägy Jesús. Nañ mibijctzoogix Dios co yi mibijcpidijc jim Jerusalén cöbigipy ajcxy oy yajxon je pubejtin huidibi ich jim ngiyegaamy. ³² Mibijctzoogix Dios co huen xypubedipy xypudigihuibich, jëbi nícxibich ma miich ajcxy agujc jotcujc, ca' ti jotmay, pen Dios jadu'n tzojcp, etz nañ jëbi nhuäcxibipich jim ma miich ajcxy agujc jotcujc, e jim ich nhuinma'ñ nyajpocxip. ³³ Mibijctzooybich Dios miid miich ajcxy ycixpi, je Dios huidibi jotcujc'ajtin yejcp, co huen miich ajcxy xypubedipy xypudigihuiipy. Jadu'n jadu'n. Amén.

16

Capxpoox'in nidüg nidüg ma pinjaty y'ixy'ajtyp

¹ Cham ich miich ajcxy nyajnibijccixy, cöbijccixy je ajt nmigüg töxyjäy je Febe co anajty ñicxy ma miich ajcxy. Yi' je' nidügti huidibi pubejtin tumb ma je mibijcpidijc jim Cencrea. ² Mdunipy may'ajt mgöbigipy Febe miid ajt nHuindzin Jesús ycixpi. Com jadu'n ycopicyity co jäy huidibi mibijcp Jesucristo huen naymigüg'ajtigixy. Mbubedip mbudigihuij jadu'n nej yi' jotmay miidity. Yi Febe ti ooy mayjäy pubety, e nañ ti xypubetyich.

³ Nguejxypich capxpooocxin ma jada necy mïid yi Priscila etz Aquila huidibi ïich anajty mïid ooy oy nduñ co ngapxhuäcxyich Cristo ytiy'ajt. ⁴ Yi Priscila etz Aquila yojx ytooc ajcxy yjugy'ajtin mïid ïich ycixpi, ca'ydi n'ögyich. Nyajnajxypich jäygidaaacin ma Dios mïid yi' ajcxy ycixpi, co ti xypubetyich ajcxy. E nañ jadu'n tüg'ócïy jäy ajcxy huidibi ca'pi yjudíojäyity yajnajxcïxy jäygidaaacin ma Dios mïid yi' ajcxy ycixpi. ⁵ Nguejxypich capxpooocxin nañ jadu'n ma jada necy mïid yi mïbijcpidïjc ajcxy huidijaty naymujccïp ma Priscila etz Aquila ajcxy ytiïc. Etz nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Epeneto huidibi ooy ndzocyich. Yi' je' tim jayïjp huidibi mïjpidaac Cristo jim Acaya ñaaxjot. ⁶ Etz nañ nguejxypich capxpooocxin ma María, yi' ooy ti ytuñ mïid mïich ajcxy mïid Cristo ycixpi. ⁷ Etz nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Andrónico etz Junias. ïich n'amïgüg ajcxy huidibi ti ypujxtïjc ïñäy quipxy mïid ïich. Capxpaaady ajcxy y'ity mïid yi apóstoltïjc. Jacjayïjp ajcxy mïjpidacy Jesucristo ca'ydi ïich.

⁸ Etz nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Amplias, huidibi ooy yajxon mïjpidägy ajt nHuindzin Jesucristo. ⁹ Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Urbano huidibi xymïidtuñich co ïich anajty ngapxhuäcxyich Jesucristo ytiy'ajt. Nañ jadu'n nguejxypich capxpooocxin ma yi Estaquis huidibi ooy ndzocy nïihuïyich. ¹⁰ Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Apeles, huidibi ooy tiy'ajt ti yecy co yi' ymïbijcpy Cristo tiydudägy. Nañ nguejxypich capxpooocxin ma yi Aristóbulo etz jac pïnjaty huidibi yajpatp ma yi' ytiïc. ¹¹ Nañ

nguejxypich capxpooxín ma ìich n'amigüg yì Herodiòn. Etz nañ nguejxypich capxpooxín ma yì Narciso yjuugy ymìgüg huidibì mìjpidacp ìich ajt nHuindzín Jesucristo. ¹² Nañ nguejxypich capxpooxín ma yì Trifena etz Trifosa huidijaty tumb ma ajt nHuindzín Jesús ytung. Nañ nguejxypich capxpooxín ma Pérsida, je mìgüg huìdi oy ndzocyìch, etz nañ huìdi ooy ytuñ ma ajt nHuindzín Jesucristo ytung. ¹³ Nañ nguejxypich capxpooxín ma yì Rufo, je huìdibì yì mìbìjcpìdìjç ycõmaayb. Nañ nguejxypich capxpooxín ma yì ytaj, com jadu'n njihuìyìch jadu'n nej jihuìy yì ndaj'adyìjich. ¹⁴ Nañ nguejxypich capxpooxín ma yì Asíncrito, yì Flegonte, yì Hermas, yì Patrobas, yì Hermes etz ñan tüg'óciy yì mìbìjcpìdìjç huìdi jìm yajpatp ma yì ajcxy. ¹⁵ Nañ nguejxypich capxpooxín ma yì Filólogo, yì Julia, yì Nereo etz yì y'uch töxyjäybì, yì Olimpas, etz nañ tüg'óciy yì mìbìjcpìdìjç huìdibì yajpaatp jìm ma yì ajcxy.

¹⁶ Naygapxpóocxìgìx xìc xon nidüg nidüg. Naygìmájtzigìx miñ yxipy agujc jotcujc. Tüg'óciy huìdibì mìbìjcp Jesucristo ma yì jacjaydyìi cajp, yquejxyp ajcxy capxpooxín ma miìch ajcxy.

¹⁷ Miìch ajcxy mìgügtìjç, may'ajt nbìjctzooybìch naygüend'adi' ajcxy ma yì jäy ajcxy huìdibì mìmiimb ayuc ca'pì ytiy'ajtìty, huìdibì nìgoob yjäyajtziptuna'ñ yjäybìjç-huäcxa'ñ, huìdibì ca'ixa'ñ yì Dios ytiy'ajt huìdibì tì m'ìxpijccìxy. Puuhuäctüd miìch yì ajcxy. ¹⁸ Com yì jäy ajcxy huìdibì ymìgügtìjç yajhuinma'ñdyìgooyb, ca' ajcxy tuñ Jesucristo ytung. Hue' ajcxy yaj'ixpijcp huìdi yci'mhuinma'ñ yci'mdzojcin. Je' ajcxy

huin'ñniǵixp je jāy ajcxy huǵdibi ca' mǵcajee y'ixpicity. Yi ayuc huǵdibi ymǵhuǵdijtyp, jadu'n yajmǵdoy nej jǵhuǵy oy ytǵyity yjanchity, per ca' yi' yjanchity. ¹⁹ Com mayjāy ti xyajmǵdooyich jadu'n nej miǵch ajcxy mgapxymǵdoy Jesucristo, paady jotcujc nayjǵhuǵyijich mǵid miǵch ajcxy ycixpi. Ndzojycpich co miǵch ajcxy mnejhuǵhuǵpy huǵdibi oyhuinma'ñ jaydēbi mdǵngixipy ajcxy etz ca' jǵbic-huinma'ñ mdǵngixipy. ²⁰ Dios oyhuinma'ñ etz mic'ajt ti xymooyim jēbi ndzinaayim mǵid ajt nmǵgǵtjic agujc jotcujc, ca' ma tzip capxy. Tim huǵgon je xiǵ je tiempo mina Dios yajcōdigoya'ñ yi mujcu' ymic'ajt, e yi' xypubedip xypudigǵhuǵp jēbi mmǵmadāǵipy yi ca'oybi. Nmǵbijctzooybich Dios mǵid miǵch ajcxy ycixpi co iǵch ajt nHuǵndzin Jesucristo huen may'ajt oy'ajt tuǵ mǵid miǵch ajcxy jabom jabom.

²¹ Je Timoteo huǵdibi tumb mǵid iǵch co ngapx-huācxich Jesucristo ytǵy'ajt xyajniguejxp ajcxy capxpooxǵn. Nañ jadu'n Lucio, Jasón etz Sosípater iǵch n'amǵgǵ ajcxy, xyajniguejxp capxpooxǵn.

²² Iǵch Tercio huǵdibi cojaayb Pablo y'ayuc ma jada necy, nañ nguejxypich capxpooxǵn ma miǵch ajcxy, com iǵch nañ jadu'n nyajpaadyich ma ajt nHuǵndzin Jesucristo.

²³ Nañ jadu'n Gayo xyajniguejxp capxpooxǵn, yi' xyajjāttacich. E nañ je jāy ajcxy huǵdibi mǵjpidacp Jesucristo huǵdibi ajcxy nayyōymujcip ma Gayo ytǵjic yquejxyp ajcxy capxpooxǵn ma miǵch ajcxy. Erasto je cajp ytesorero etz ajt nmǵgǵ huǵdibi yxǵ Cuarto, nañ xyajniguejxp ajcxy capxpooxǵn.

24 Nmibijctzooybich Dios mïid miich ajcxy ycixpi jabom jabom co ñich ajt nHuindzin Jesucristo huen may'ajt oy'ajt tuñ ma miich ajcxy. Amén.

Je capxpoocxin ma yaj'ñbaady yajcapxpaady Dios

25 Tzoc cōmayim Dios, tzoc ojadajtim, tzoc huin'ñhuim mïid himnos. Dios mïid ymic'ajt jëbi xypubedipy xypudigihuiipy ajcxy, jaydëbi ajcxy tiydudägy mmibigipy Jesucristo, ca'ydi mnotmetzcïygyxy. Tim jadu'n nej je oybi tiy'ajt huïdibi ngapxhuäcxpich tim jadu'n nej je Jesucristo ytiy'ajt huïdibi jacjadyi jây ycapxhuäcxixyp. Jada je tiy'ajt huïdibi jecy'ajty ca' pïn huinjihuïy huïdibi Dios ti xyajnejhuïyim.

26 Dios ti xyajhuinjihuïyim nej yhuimbïdzimy je ayuc huïdibi je profetas ajcxy ycojay jecy'ajty. Dios huïdibi tzinaayb huinixiï huinïtiempo, ane'mb co huen yajcapxhuäcxy jada tiy'ajt oybi ma tüg'óciy naaxhuiñyäjy, jigix jëbi mayjäy mijpïdägip etz capxymïdoohuiipy Dios.

27 Mïid co Jesucristo ooy mijhuinmañ tuñ mïid ñich ajt ycixpi, paady tzoc cōmayim, tzoc ojadajtim etz tzoc huin'ñhuim mïid himnos huinixiï huinïtiempo yi tügpaicpi Dios huïdibi ñejhuïydaayb tüg'óciy. Jadu'n ngapxcixyich. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán **New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe,** **Coatlán)**

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f